

Makineye Verilirken İlk Sovyet tebliği

Çok şiddetli muharebeler

Tebliğ Almanların yalnız iki mntakada 12 kilometre kadar ilerlediklerini bildiriyor

Sovyetlere göre dün 65 Alman tavyaresi düşürüldü

Moskova 23 (A.A.) — İlk Sovyet askeri tebliğinin metni:
22 Haziran şafak vakti Alman ordusu Baltıktan Karadenize kadar intidâ eden bütün cephe boyunca taarruza geçmiştir.

Günün ilk kısmı esasında düşman durdurulmuştur. İkinci kısmında Alman kuvvetlerinin ileri unsurları kuvvetlerimizle yeniden teması geçmiştir. Çok şiddetli muharebelerden sonra düşman taredilmiştir. Almanlara ağır zayıt verdik. Yalnız Grodno ve Kristinopol mntakalarında düşman bazı muvaffakiyetler elde edebilmiş, aramızın 10-12 kilometre içerilerinde bulunan bu mntakalarda üç köyü işgal etmiştir.

Alman tavyareleri, Sovyet tavyare meydânlarını bombardıman etmişlerdir. Düşman her tarafta kuvvetli bir şekilde kuvvetlerini toparlamıştır. Bu bakımdan Rus milletinin her tarafında büyük bir tedirginlik vardır.

Fin donanması hava hücumuna uğradı

Helsinki 23 (A.A.) — Dün Finlandiya ordusu başkumandanlığı neşrettiği bir tebliğde Sovyet tavyarelerinin Finlandiya donanması üzerine bir hücumda bulunduğunu bildirmiştir.

Moskovada tezahürat

Moskova 23 (A.A.) — Payitaht halkı dün müteaddid vatanperverane nümayişlerde bulunmuştur. Şehrin sokaklarından geçen askerleri halk hararetle alkışlamıştır.

Sovyet tavyareleri Şarki Prusyayı bombaladılar

Londra 23 (A.A.) — D. N. B. ye göre dün Sovyet tavyareleri Şarki Prusyanın bazı mntakalarını bombardıman etmişlerdir.

Çörçilin nutkunun Amerikadaki akisleri

Vaşington 23 (A.A.) — Çörçilin nutku Birleşik Amerikada büyük bir tesir uyandırmıştır. Vaşington salâhiyetler mehafili İngiliz başvekilinin Sovyetlere İngiliz imparatorluğunun mümkün olan bütün yardımı yapacağı hakkındaki sözlerini sempati ile karşılamışlardır.

Suriye'de son vaziyet

Kahire 23 (A.A.) — Vişi kuvvetlerinin Sımdan geri çekilmesini ve hür Fransızlar tarafından şehrin işgalini teyid eden dünkü son tebliğdenberi Suriyedeki askeri vaziyet hakkında yeni hiç bir haber alı-

Harekât sahalarını gösterir harita

B. Hitler diyor ki:
"Çetin ilk çarpışmaya giriyoruz,"

Boğazlar hakkında Molotofun ileri sürdüğü taleblere Hitlerin cevabı

Berlin 22 (A.A.) — Führer Alman milletine aşağıdaki beyannameyi neşretmiştir:

Alman milleti, nasyonal sosyalistler, Ağır mesgûliyetlerden sonra, ay larca süküta mahkûm olduktan sonra nihayet açıkça konuşabileceğimize (Arkası sayfa 7 sütun 3 te)

ALMAN VE SOVYET ORDULARI

Motörlü teşkilât ve tavyareler

Bay Hitler, Baltıktan Karadenize kadar Alman hududlarına tahşid edilmiş olan Rus kuvvetlerini takriben yüz altmış fırka olarak gösterdi. Acaba, Rusyanın ve Almanyanın karşı karşıya oldukları kuvvetler, hakikatte neden ibarettir? Almanyanın garb seferini takriben iki yüz fırka ile yaptığını biliyoruz. Fakat, onun bütün kuvveti bundan ibaret olmadığı muhakkaktır. (Devamı 2 nci sayfa)

B. Molotof diyor ki:

"Harbi bize tahmil eden faşist şefleridir,"

"Napolyon nasıl mağlûb oldu ise Hitler de öyle mağlûb olacaktır,"

Londra, 22 (A.A.) — Molotof radyoda beyanatta bulunarak Alman kit'alarının bu sabah saat dörtte hiçbir sebep göstermeden ve ilânı harb etmeden Sovyetler Birliğine taarruz ederek hududu birkaç noktada geçtiklerini ve Zil-

(Devamı 3 üncü sayfa)

Harb nasıl başladı, dün neler oldu?

Bu sabaha kadar gelmiş olan malûmat

Berlin 22 (A.A.) — Alman ordularının başkumandanlığının tebliğleri: (Devamı 3 üncü sayfa)

Askerî vaziyet

Alman - Sovyet harbinin muhtemel inkışafları

Dün, yani Haziranın 22 nci Pazartesi günü, şafakla beraber, dünya askerlik tarihinin yeni bir vak'ası daha başladı. Almanya, sağ cenahında Romanya, sol cenahında da Finlandiya olduğu halde, ordularına, Rusyaya karşı taarruz emrini verdi.

Bu yeni harb de, Almanyanın mutadî veçhile, bir Cumartesi gecesini, Pazara bağlayan sabah vak'asını. (Arkası sayfa 7 sütun 5 te)

TEBLİĞ

**Alman - Rus harbinde
Türkiye bitaraf
kalmıya karar verdi**

Ankara, 22 (A.A.) — Resmi tebliğ:

Cumhuriyet Hükümeti Almanya - Sovyetler Birliği harbi dolayısıyla hasıl olan vaziyet müvacehesinde Türkiye'nin bitaraflığını ilâna karar vermiştir.

"Ulus," un bu sabahki başmakalesi

Sovyetlerin boğazlara dair olan istekleri hakkındaki beyanat hayret uyandırdı

"Yalnız bu harbin değil, içinde yaşadığımız asrın en büyük hâdisesi karşısındayız,"

Yazan: Falih Rifki Atay

Almanya, dün sabah 5,30 dan beri kendini Sovyetler Birliğiyle harbi halinde telâkki ettiğini bildirmiştir. Bu sırada Finlandiyadan Karadenize kadar, 2400 kilometrelik bir cephe üzerinde Alman, Fin ve Rumen ordularıyla 200 milyon Sovyetler Birliğinin Kızıldüzeni çarpıyor.

Führer harbin sebeplerini uzun bir beyanname ile milletine ve askerine izah etmiştir. Beyannameye göre, ademi tecavüz paktına rağmen Sovyetler Birliğinin güttüğü gaye mütemediyen Alman emniyeti aleyhine tedbirler almak ve bir gün üstüne yıkılmak üzere Alman-

yanın zâfını beklemek olmuştur. Führer, bu tehdidden milletini kurtarmak zarureti duymuştur. Beyannameden öyle anlaşılıyor ki gerek Finlandiya harbi, gerek küçük Baltık devletleriyle Besarabyanın ilhakı 1939 ademi tecavüz paktı müzakerelerinde Almanya tarafından taviz olarak verilmiş değildi. Almanya, diğer cephelerde meşgulken, vukua gelen bu emrivâkilere «tahammül etmek» mecburiyetinde kalmıştır. Fakat bütün bu emrivâkilerle, Molotofun Berlinde ziyareti sırasındaki teklifleri, nihayet Yugoslavyada tahrikler, Führerde Sov-

(Devamı 3 üncü sayfa)

Alman Sefirinin Hariciye Vekilimize verdiği muhtıra

Fon Ribbentrop Rusyaya verilen notanın metnini ilân etti

Ankara 22 (A.A.) — Almanya'nın büyük elçisi ekselâns Von Papen'in bugün Hariciye Vekilimize tevdi ettiği muhtırayı aşağıda aynen neşrediyoruz:

Reich hariciye nazırı Von Ribbentrop Pazar günü saat 6 da Alman ve cenabi matbuat mümessilleri hazır buldukları halde hariciye nezaretinin ittifakı meclisi salonunda cihan efkârı umumiyesine radyo ile Alman hariciye nezaretinin Sovyet Rus hükümetine verdiği notayı ilân etmiştir. Notanın metni şudur:

Reich hükümeti, Almanya ile Sovyet Rusya arasında menfaatlerin tevazününü arzusundan müphem olarak 1939 da Sovyet hükümetine müracaat ettiğinde bir taraftan kendisinin millî devletler cemiasına mensubiyet iddia ve bundan mütevellid hak ve vecibeleri temsil eden ve fakat diğer taraftan kominternin bir section'u sıfatıyla cihan ihtilâlinin yapılmasını, yani bu millî devletlerin ihlâlini isteyen bir devletle anlaşmanın kolay bir iş olmayacağını biliyordu. Almanyanın ve Sovyet Rusyanın politik gayelerindeki bu esaslı ayrılık (Devamı 3 üncü sayfa)

Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu

Hergün

Türk siyaseti

Ekrem Üşaklıgil

Türk - Alman muahedesi - nin Türk siyasetinde yeni bir safha açtığını sananlar yanılır.

Türk siyaseti ne değişmiştir, ne yol değiştirmiştir, daima aynı hedefe doğru, daima aynı yolda yürümektedir.

Bu yolu tek kelime ile sulh yolu olarak tavsif edebiliriz.

Bir numaralı büyük harb bütün dünya için dört yıl, yalnız Türkiye için bir misli fazlasıyla sekiz yıl sürmüştür.

Bir numaralı Büyük Harb bizi meşhur Sevre'yi ile ölüme mahkûm etmişti, ölmek için tekrar kan verdik, tekrar dört uzun yıl çarpıştık, nihayet meşhur Sevre'nin arkasından parlak Lauranne doğdu.

Sulh yolunda sebatımızın ilk sebebi millî karakterimizdeyse ikinci harbin fecayitini her milletten fazla çekmiş olmamıza, üçüncüsü de menfaatimizin artık sükûn içinde kalmak olduğunda aranmalıdır.

Bir numaralı Büyük Harbin zühurundan bugüne kadar 27. Türk toprağı üzerinde silâh sesinin kesildiği tarihten bu tarihe kadar da 19 yıl geçti. Bu müddet zarfında biz hep aynı hedefe müteveccih, hep aynı yol üzerinde kaldık.

Hududu Balkandan Kızıldeni zine dayanan bir imparatorluk kaybetmişik, kaybımızı aramadık. Elimizde yalnız bize yetecek kadar bir toprak parçası kalmıştı. Onun üzerinde yeni bir devlet kurduk, onu imara çalıştık.

İki numaralı Büyük Harbin ilk işaretleri bizi bu imar faaliyetini içinde buldu.

Dünya sülhünü masun buldurmak elimizde değildi. Sükûnun kendi çevremizde baki kalmasını istedik.

Akdeniz kıyıların çok ateşli genç gazetecilerinin dilinden ararsa bizim şahillerimize de göz dikilmiş hissini veren nağmeler işitiliyordu. Menfaatimizi bu sahada statükonun devamını isteyen İngiltere ile ittifakta bulduk.

Faka maceradan daima uzak kaldık. Harbi istemiyorduk. Harbden de korkmuyorduk. İki yıl elde silâhla bekledik.

Ateş dalgası Avrupadan Akdenize indi. Balkanlara sıçradı, hududumuza kadar geldi, biz daima hazır, daima soğukkanlı olarak durduk.

Bugün Avrupayı kasıp kavuran muharebe bizi de içine almamış ise bunu 19 yıldanberi hiç değişmeyen bu basiretli ve tedbirli siyasete borçluyuz, şimdi topladığımız da bu basiretli, tedbirli siyasetin meyvasıdır.

İngiltere ile Akdenizin bizi e-lâkadar eden kısımlarında statükonun değişmemesi arzusunun doğan ittifakımız bakidir. Fakat bu arada Türk toprağına hiç kimse taarruz etmek niyetinde olmadı da sabit olmuştur.

Akdeniz harbi Türk sularından uzaklaştı, Balkan harbi de çoktan bitti.

İtalyadan yumuşak bir ses geliyor. Almanyada ise bize karşı samimi dostluk tezahürleri hiç bir zaman eksik olmamıştır.

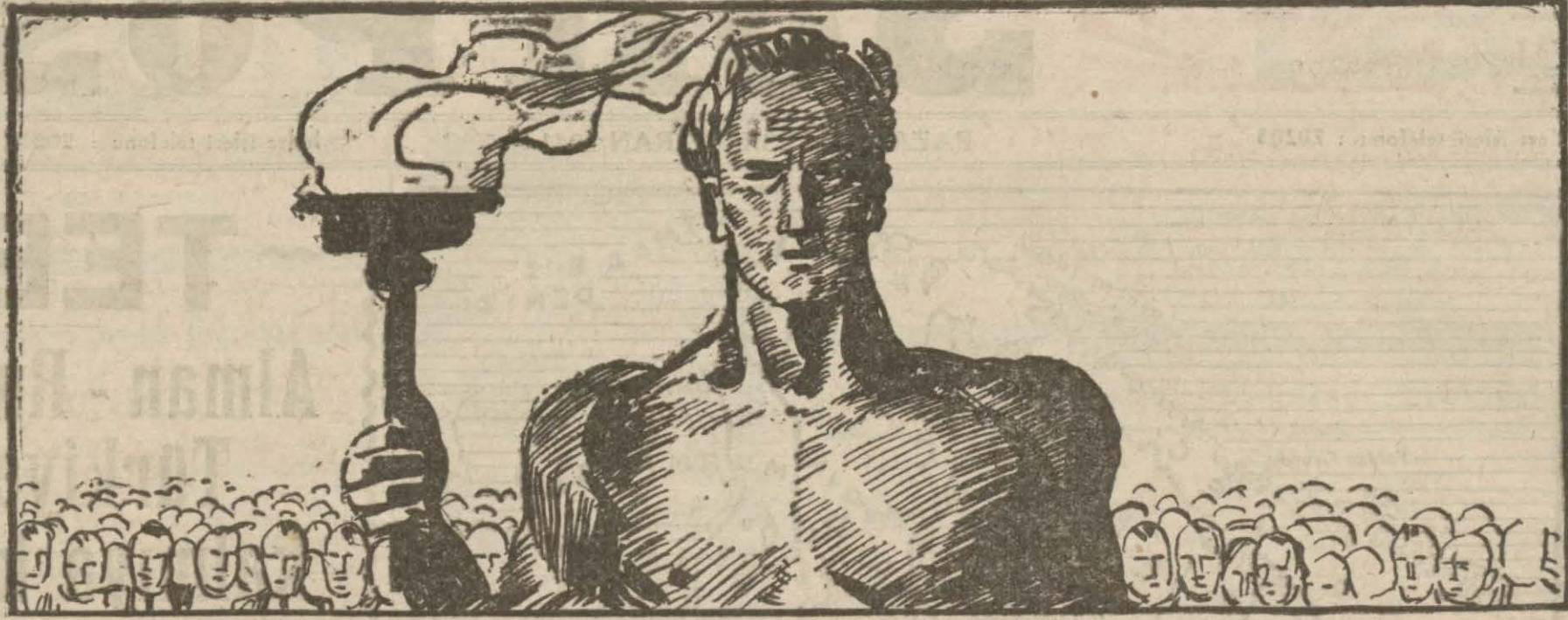
Bugün Almanyaya ile akdettiğimiz muahedenin gayesi fiilen mevcut dostluğu tesbit etmekten ibarettir. Çok derin bir maziye dayanan bu dostluk bir numaralı Büyük Harbde kanla mühürendikten sonra bir aralık bir toz altında kaybolur gibiydi, şimdi üzerinin tozu alınıyor ve görülüyor ki o, gene kuvvetini ve gençliğini muhafaza etmektedir.

Hayır, Türk siyasetinde yeni bir safha açılmamıştır. Türkiye Millî Şefinin yüksek idaresi altında, Başvekil muhterem Refik Saydamın derin görüşü ile daima sulh yolundadır ve Türk tarihi bugünün müşkül şartları altında, birçok defalar başarılacak gibi görünmüş olan bir muvaffakiyeti kazanan siyaseti daima minnetle anacaktır.

Ekrem Üşaklıgil

Resimli Makale:

Ferdî büyülen, milleti millet yapan

Sağlam bir tahsil ilim adamı yetiştirir, terbiyecisi, iktisadçı, ictima-yatçı, mühendis yetiştirir. Fakat bütün bunlar bir ferdi insan, bir kütleli de «millet» seviyesine çıkarmak için kâfi değildir.

İnsanı gerçekten insan yapan kuvvet ruh büyüklüğü, vicdan hissi, medeni cesaret, aile ve muhite sevdirmektir. Kütleli millet yapan kuvvetler bunlara ilâveten his birliği, gaye hedef birliğidir.

Yeni Silâhlar

Sahra televizyon tesisatı ve kulaklı maynler

Seyyar televizyon cihazları kurulur kurulmaz, derhal faaliyete geçmekte ve düşmanın hareketini saniyesi saniyesine haber vermektedir

Televizyonun harb gayeleri için kullanılmasına aid çok şeyler yazıldı. Enebi mecmuaların yazdıklarına nazaran, daha şimdiden, tay-yarelerin verdikleri televizyon resimleri almakta muvazzaf hususî postalar tesis edilmiş bulunmaktadır.

Maamafih, şimdiki kadar gazete ve mecmualarda buna aid en çok görülen hadiseler, televizyonun henüz bir laboratuvar tecrübesinden ileri geçmediğidir.

Muharib orduların televizyon dan istifade ettiklerine dair, bugün elimizde henüz hiç bir delil mevcut değildir. Yalnız son günlerde Amerikadan gelen bazı hava disler, televizyonun ilk defa olarak Amerikada harb maksadları için «açıkça» kullanıldığını bildir-mektedir.

Bahis mevzuu olan, Amerika-daki son büyük manevralardır.

Bu manevralar esnasında, Dü Mont laboratuvarından B. Allan, on beş operatörle birlikte, «mü-dafaa»yı temsil eden orduya büyük bir televizyon merkezi kurmuş ve çalıştırmıştır.

B. Allan, televizyon merkezini harb sahasına kurduktan sonra çok kısa bir zamanda, televizyon cihazını harekete getirmiş ve cep-hede vukua gelen hadiseleri, saniyesi saniyesine, ordu-karargâhındaki televizyon postalarına ver-meğe başlamıştır.

Amerika matbuatının yazdığına nazaran bu hadise harb istihbaratı tarihine yeni ve parlak bir safha ilâve etmiş bulunmaktadır.

«Taarruz ordusu» nun K. min-takasında görüldüğünü haber alan televizyon merkezi, verici televizyon cihazını hâmil bulunan küçük bir kamyon içinde derhal oraya hareket etmiştir. Bu kamyonun arkasında, televizyon cihazına cereyan verecek olan akümülatörler taşıyan ikinci bir kamyon bulunmaktadır. Çünkü televizyon cihazının, umumi elektrik cereyanı almak için tesisat yapmasına vakit müsaide değildir.

Seyyar televizyon cihazı, kurulur kurulmaz, derhal faaliyete geçmiş ve düşman ordunun hareketini saniyesi saniyesine karargâha bildirmeye başlamıştır. Tabii karargâh, perde üzerinde seyrettiği düşman ordusunun hareketatına bakarak kendi ordusunun hareketatını tanzim etmek imkânını bulduğu gibi, kendi ordusunun hareketatını da, gene aynı vasıta ile takip ederek, direktifler vermek imkânını bulmuştur.

«Kulaklı», maynler

Miknatisli maynlerin kazandığı muvaffakiyet, bütün dünya mucid

lerini harekete getirmiştir. Muharib memleketlerin mesul makamlarına, binbir çeşid maynlerin icad edildiği hakkında yüzlerce teklif yağmağa başlamıştır.

Bu tekliflerin içinde en dükkate şayan olanı, harb gemilerinin ve yahud vapurların pervane veya hud çark seslerini avlamağa mahsus «kulak» ları haiz maynlerin yapılmasına aid olan tekliftir.

Bu «kulaklı» maynler 1,25 metre uzunluğunda ve 60 kilo ağırlığındadır. Bu maynler, şekil itibarile bir torpil andırılmaktadır. Bu maynlerin dümeni ve pervanesi vardır.

Torpil biçimindeki bu maynler, denizin içine, muayyen bir derinliğe konur ve bir demire merbut bulunurlar. Bu maynler, bir vapur gürlütüsü işitinceye kadar, âdetâ demir atmış bir vapur gibi bu demire bağlı olarak kahr-larını.

Vapur gürlütüsü, maynin «kulaklı» indaki zarflarda bir ihtizaz vücuda getirirlermiş. Bu ihtizaz, mayindeki elektrik cereyanında bir sarsıntı, bir kıvılcıma yapmıştır. İşte bu kıvılcıma, maynin icra cihazlarını harekete getirmiş. Bu icra cihazlarından bir mayni demirinden ayırılmış; bir diğeri mayni harekete getirmiş; bir üçüncüsü ise, maynin dümenini, sesin istikametine çevirmiştir.

Artık bütün bunlardan sonra, mayn süratle sesin geldiği istikamete doğru harekete başlamış. Bu hareket, maynin vapura, veya hud harb gemisine çarpıp infilâk (Arkası sayfa 8 sütun 1 de)

İSTER INAN, İSTER INANMA!

Bir mağazaya uğradık. Bir parça kumaşa baktık. Sahibi: — Halis İngilizdir. İngilizin de iyisidir, cümlesile tavsiye etti. Dürüst bir adamdır, ödenberi tanırız, kumaşın damgasını burada vurmaz, yahud işleme yazısını burada yazdırınca. Sözüden şüphe etmek için hiç sebep yok.

Bir başka mağazaya uğramıştık, sahibini bir kadın müşteri ile meşgul bulduk:

— Bu lavanta halis Fransız lavantastır. Markasını elbette tanırınız. Pudra ile ruj da öyledir, diyordu. Bu mağaza da şehrin en tanınmış bir mağazasıdır,

İSTER INAN, İSTER INANMA!

TIYATRO

Şehirler arası tiyatrolara ihtiyacımız var Yazan: İsmet Hulusi

İstanbul Şehir tiyatrosunun ve Ankaradaki Tiyatro mektebinin faaliyeti sahaları büyük şehirlere münhasır kalacak tarzdadır. Halbuki tiyatro ihtiyacı İstanbuldan, Ankaradan, İzmirden çok uzak vilayetlerde, kasabalarda daha fazla hissedilmektedir.

Bu sene İstanbul Şehir Tiyatrosu Anadolu turnesinde yirmi üç vilâyette temsil verdi. Her vilâyette iki üç temsil ne de olsa bir ihtiyacın karşılığı olabiliyor, fakat o ihtiyacı tam tatmin edemiyor. İstanbul Şehir Tiyatrosundan daha fazlasını beklemek ise abes olur. Yirmi üç vilâyeti o vilâyetler sayıtsı kadar aktörle dolaşmak gayri müsaide şartlar dahilinde temsiller vermek her halde çok çetin bir meseledir.

Anadoluda derli toplu bir tiyatroyla daha karşılaştım. İlk defa Adanada ve sonra Hatayın bir kazasında Ertuğrul Sadi trupunun temsillerinde buldum. Sadi Anadoluya kaza kaza dolaşıyor, Sadinin kadrosu on dört kişiliktir. İmkân-sızlık içinde imkân yaratmış, tiyatroyu binası şöyle dursun lâlettayın bir sahnesi bulunmayan yerlerde, nasıl sahne vücuda getirdiğine bizzat şahid oldum.

Gerek vilâyetlerde, gerek kazalarda turneye çıkmış geçici bir trup bina, sahne bakımından ne kadar tatmin edilmeyorsa, seyirci bakımından da o kadar fazla tatmin edilmiş oluyor. Seyirci kütesi yalnız memur kısmı değildir. Yerli de tiyatroya hahışer. O da koşuyor.

Fakat netice: Yirmi üç vilâyette, Şehir Tiyatrosunun üçer temsil, vilâyetlerde ve kalabalık kasalarda Sadinin bir kaç temsili. Anadoluda bütün bir yıllık tiyatro faaliyeti bunlara inhisar edecek.

Bugünkü tiyatromuzun revîsi is-

tikbali için daha fazlasını vâdediyor mu? Hayır.

Devlet tiyatrosu, büyük şehirler tiyatrosu olabilir. Halkevleri tiyatrolarına gelince. Birçok yerlerde evlerin temsillerini seyrettim. Muallimlerin, talebinin, bazı memurların iştirakile bir temsil varlığı yazılmak isteniliyor.

Şu var ki tiyatro, bir piyesi ezberleyip sahnedeki okumak değildir. Tiyatroda mijansen, rejî vesaire gibi terki gayri kabil unsurlar mevcut olacaktır. Amatörlerin sahneye çıkıp, muntazam bir temsil vermeleri bunlara bağlıdır. Fakat yok.

Belediyeler şehirlerarası tiyatroları himaye ederler, ve Halkevleri de, Halkevleri temsil kollatını yetiştirecek vasıtaları ihdas ederlerse Anadoluda tiyatro ihtiyacı kısmen tatmin edilmiş olacaktır.

Sekiz on aktörü olan bir tiyatroya aydan aya ufak bir harçla aylık lunamıyacak, işsiz zamanlarda onları işe ve ibate edemeyecek hangi vilâyet belediyesi vardır. Bütün belediyeler bu işe bir miktar para ayırabilirler.

Belediyelerin ufak fedakârlıklarla vilâyet tiyatroları kurulsun ki, bunlar için bizde orta derecede artist bulmak hiç de güç değildir, bu tiyatrolar kazalarda ve yakın vilâyetler arasında turneler tertib ederler. Şehirlerarası bir tiyatro faaliyeti böylece başlamış olur. Eser, ve rejî yardımı da devletten istenebilir.

Halkevlerine gelince, Halkevlerine ve odalarına piyes göndermekle temsil varlığı yaratılmıyor. Temsili hazırlamak lâzım, bunun için de merkezden Halkevleri temsil kollatına daimî yardım yapılmalıdır. Seyyar rejisörler Evleri dolaşabilirler. Bu yardım Evlerin temsil kol-larında çalışanları yetiştirmekle de mümkün olur. Onları nisbeten kuvvetli olan Ev tiyatrolarında bir müddet için çalıştırmak iyi netice verir.

Memleketin tiyatro varlığını, tiyatrosunun küçük şehirde vücut bulduğu gün kemale ermiş adedebiliriz.

İsmet Hulusi

Ticaret Vekili Samsunda

Samsun 22 (Hususi) — Ticaret Vekili Mümtaz Okmen bugün Ankaradan şehrimize gelmişlerdir. Vekil istasyonda Valimiz Etem Aykut, Tümkomutan Fazlî Menkûş, Halk Partisi erkânı, belediye ve Halkevi reisleri, devair müdiranı ve halk tarafından karşılanılmıştır. Vekil şehre çıktıktan sonra Orduvini ziyaret etmiştir.

Nevyorkta sıcak dalgaları

Nevyork 22 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor: Nevyork ve civarını bir sıcak dalgası kaplamıştır. Güneş çarp-ması neticesinde bir kaç kişi ölmüştür.

Alman ve Sovyet orduları

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Harbden evvel, mevcut olan fazlâzilerin aksine olarak, hazırlık senelerini tahminden fazla bir gayret içinde geçirmiş olan Almanya, bu harbe iki yüzden çok fazla bir teşkilâtla girmişti. Fakat, bu fırkaların ne kadarı; yeni harbin istediği teşkilât ve bilhassa bugünkü harbin hususiyetini teşkil eden teçhizatla mücehhez olduğunu bilmeğe imkân yoktur. Bundan başka, Almanya, bir buçuk senedenberi bir taraftan mütemadiyen teşkilâtını artırıyor ve bilhassa bunları değiştiriyor. Lehistan harbinde görünen zırlı ve motörlü fırkaları garb seferinde gördük. Garb seferinde göze çarpmayan; teçhizatı Balkan seferinde ve şimali Afrika kıt'alarında şahid olduk. Bunun için, hâlen Almanyanın, seferber halde ne kadar fırkası bulunduğunu bilmeğe imkân olmadığı gibi bu fırkaların ne kadarının Rusya hududunda tahşid edilmiş ve gene bunların ne kadarının zırlı ve motörlü teşkilât olduğunu tahmin edemeyiz. Şu kadar var ki, Rusya seferi, şimdiki kadar yapılan seferlere nisbetle, hepinden fazla motörlü vasıtaya muhtaçtır. Asıl iş görecektir olan teşkilât bunlardır.

Bu hesapları Rusya tarafından mütalea ettiğimiz zaman kendimizi daha fazla karanlıkta hissederiz. Rusyanın büyük bir ordu vucude getirmek için insan malzemesi bakımından güçlük çekmeyeceği malumdur. Fakat, Çar devri ordusunun bütün teşkilâtını ve bütün kadrolarını tahrib etmiş olan inkilâb, acaba, son yirmi sene içinde nasıl bir teşkilât vucude getirebildi ve bunu nasıl bir kadro içine aldı? Bu cihet tamamen meçhuldür. Bu sebeble, Bay Hitler'in tahmin ettiği takribî yüz altmış fırkadanın arkasında acaba ne kadar fırka olduğunu bilemeyeceğimiz gibi bu fırkaların teşkilât ve teçhizatı hakkında da malûmatımız yoktur. Bu malûmatı, ancak askeri hareketin inkişafı esnasında edinebileceğiz.

İki ordunun kuvvet ve kemmiyetlerini mukayese etmek istediğimiz zaman sade fırka adedine bakmak kâfi değildir. Bu fırkaların zırlı ve motörlü teşkilât bakımından kuvvetlerini, malzemelerini ve talim ve terbiyelerini de bilmek lâzımdır. Harb, sade aded kuvvetine değil, sevk ve idare, talim ve terbiye kuvvetine de istinad eden bir oyundur. Bu bakımdan Rus ordusunun çok zayıf olduğunu Finlandiya harbi esnasında görmüştük. O zamandanberi bu ordunun işlahı için hayli emek sarfedilmiş bulun-duğu malûmatıdır. Fakat bu emeklerin neşey söyleyemeyiz. Hadiselerin inkişafını beklemek lâzımdır.

Bu harbe en mühim kuvvetin tayıyare ve malzeme olduğunu artık herkes öğrendi. Acaba, tayıyare kuvveti ve malzeme bakımından Rus ordusu ne halindedir? Aded itibarile Rusyanın çok tayıyareye sahib bulunduğunda şüphe yoktur; fakat, bunların çoğu eski model olduğu için ne dereceye kadar işe yarıyabilecekleri meçhuldür.

Rusyanın en zayıf tarafı, sanayidir. Rus sanayii, Rusyaya kâfi derecede modern tayıyare ve modern malzeme verecek halde olmadığı muhakkaktır. Onun için, Alman ordusunun taarruzuna karşı Rus yayı müdafaa edecek olan ordunun vazifesi çok çetin olacaktır.

Balkanlar ve orta Avrupa tren seferleri başlıyor

Sofya 22 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor:

Gazetelerin tahmin ettiğine göre, 1 Temmuzdan itibaren Sofya - Belgrad ve Zagreb - Budapeşte hatları Balkanlar ve orta Avrupa arasında tren seferleri başlayacaktır.

TAKVİM

HAZİRAN											
Rumi sene	23		Arabi sene								
1377			1360								
Haziran	Resmî sene		Hizir								
10	1941		49								
PAZARTESİ											
GÜNEŞ			C. Evvel			İMSAK					
S.	D.		S.	D.		S.	D.				
5	29		8	28		8	28				
8	44		6	48		6	48				
PAZARTESİ											
GÜNEŞ			C. Evvel			İMSAK					
S.	D.		S.	D.		S.	D.				
5	29		8	28		8	28				
8	44		6	48		6	48				
PAZARTESİ											
GÜNEŞ			C. Evvel			İMSAK					
S.	D.		S.	D.		S.	D.				
5	29		8	28		8	28				
8	44		6	48		6	48				

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Çörçilin dünkü nutku

"Ruslara elimizden gelen her yardımı yapacağız!,"

Londra, 22 (Radyo) — Başvekil Çörçil bugün radyoda söylediği bir nutukta Almanyanın bu sabah Sovyetler Birliğine hücum ettiğini haber verdikten sonra 1939 harbinin dört mühim safhasını anlatmış, bu yeni harbin dördüncü çiyü teşkil ettiğini söyleyerek demiştir ki:

« Ben vaktile ve vaktinde Staline icab eden ihtarlarda bulunmuşum. Ve bugün Rus milletinin kendini müdafaa mecburiyetinde olduğunu görüyorum, Rus milletinin bu tecavüze bütün kuvvetle mukavemet edeceğinden şüpheleniyorum.

Hitler ordusunu atıl bırakamazdı. Bu orduyu, bu harb makinesini boş bırakmak istemediği için şimdiye kadar yüzlerce milyon insanı çiğnedi, hâlâ da çiğnemeye devam etmek istiyor.

Bu orduyu yalnız kan, besliyeemez. Petrol lazım. Onun için Hitler, Rus köylüsünü çiğniyor.»

Çörçil Rus köylüsünü anlattıktan sonra sözlerine şu şekilde devam etti:

« Hitlerin maksadı Rus ordularını yenecek ve Rusyanın mukadderatını ele alarak kendi ordusunu kuvvetlendirmek, sonra İngilterenin üzerine yüklenmektir. Onun için Hitler bu yaz ayları içinde bu işi bitirerek Amerikanın bize yapacağı yardım tekemmül etmeden üzerimize çullanmak fikrindedir. Bu suretle Hitler şimdiye kadar yaptığı gibi düşmanlarını teker teker yere sermiş olacak, ondan sonra Amerikaya dönmek için imkân bulacaktır.

«Rusyaya her yardımı yapacağız» Bu bakımdan Rus milletinin karşılaştığı tehlike, bizim tehlike değildir. Ve Amerikanın karşılaştığı tehliktedir. Biz ise Hitlerin düşman tanıdığı her milleti dost ve onunla beraber olanları düşman tanıyoruz. Siyasetimiz budur ve söyleyeceğimiz söz bundan ibarettir. Onun için Rusyaya elimizden gelen her yardımı yapmakta tereddüt etmiyoruz. Hitler Sovyetlere hücum etmekte bizi çevirmeyi istihdaf ediyor. Fakat yanılıyor. Çünkü biz günden güne kuvvetleniyoruz.»

Mister Çörçil daha sonra Almanyanın şimdiye kadar sebebiyet vermiş olduğu çihanşümül ızdırabları anlatmış ve bugün milyonlar insanın Almanya yüzünden ızdırab çektiğini tebarüz ettirmiştir.

Çörçil bundan sonra Hitlerle ilgili ortadan kalkıncaya kadar harb edeceğini ve Almanya'yı gece gündüz bombalayacağını söyleyerek sözünü nihayet vermiştir.

Wavell Fransız Somalisinin Hür Fransızlara İltihak Etmesini İstedi

Kahire, 22 (A.A.) — General Wavell Fransız Somalisi umumî valisine bir nota tevdi ederek Fransız Somalisinin Hür Fransızlara iltihak etmesini ve mihrer siyasetinden tamamen ayrılmasını talep etmiştir.

Kanada distroyer inşa ediliyor

Ottawa, 22 (A.A.) — Kanada, tarihte ilk defa olarak distroyer inşaatına başlayacaktır. Kanada mühimmat nazırı B. Howe, Halifax limanında Tribal sisteminde iki distroyerin tezgâha konulmakta olduğunu ifşa etmiştir.

Japonya ve Amerikada akisler

Nevyork 22 (A.A.) — Almanya ile Sovyetler Birliği arasında harbin başladığına dair gelen haber burada bir bomba tesiri hâle getirmiş, ergeç Sovyetlerle Almanyanın çarpışacaklarını iddia edenler tarafından bile hayretle karşılanmıştır.

Gece alınan bu haber klüblerde ve kabarelerde bir bomba gibi patlamıştır. Herkes Hitlerin mühim ifşaatta bulunacağı ümidile radyosunun başında beklenmiştir.

Radyo istasyonları alelacele memurlarını çağırılmışlardır. Bu suretle simoklinleri veya pijamalarla iş başına gidenler görülmüştür. Haber birkaç lisanda tekrar edilmiştir.

İlk olarak ortaya çıkan mesele Birleşik Amerikanın Rusyaya yardım meselesi olmuştur.

Ayandan George demıştır ki:

Bu hâdisa Birleşik Amerikanın siyasetinde hiçbir değişiklik yapmaz. Alman meydan okumasına karşı koymak için tamamiyle hazırlanmak zamanını Büyük Britanya ve Birleşik Amerikaya verecektir.

Japonyada

Londra, 22 (A.A.) — Öğrenildiğine göre Almanların Sovyetlere taarruzu Tokyoda pek büyük bir hayret uyandırmıştır. Resmen bu hususta tefsirlerde bulunulmaması la beraber iyi haber alan mahfillerde üçlü paktın mihrer azalarını gerek Avrupada gerekse Asyada şef olmak hakkını verdiğini ve bu maksada vâsil olmak için gayretlerini birleştirmelerini istediğini hatırlatmaktadır. Fakat aynı zamanda paktın, Sovyet Birliği ile paktı imza eden devletler arasındaki münasebetlerin haleldar olamayacağını tasrih ettiği de hatırlatılmaktadır.

asrın en büyük hâdisesi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

yetler Birliği siyasetinin «hasmanlığı» hususunda hiçbir şüphe bırakmamıştır.

Sıra gelmişken, 20 küsur senedenberi komşu ve dost olarak kendisine tam bir emniyet vermek için elimizden geleni yapmış olduğumuz Sovyetler Birliğinin Boğazlara aid istekleri hakkında, doğru olmasa lüzum gelen beyanatın bu memlekette hayret uyandırmış olduğuna işaret edelim.

Hatırlada olsa gerektir ki, 1939 da ademi tecavüz paktı imza edildiği vakit, cihan efkârının büyük bir kısmı bu hareketi Sovyetler Birliğinin büyük gayretleri arasında bir harbi teşvik etmek ve uzun süreceğine şüphe olmayan böyle bir harbede iki taraf kâfi derece yıprandıktan sonra, vaziyete hâkim olmak arzusu ile tefsir etmiş ve emperyalistler arasında umumî bir çarpışmanın beynelmilel komünizm lehine bir zafer olacağı fikrini Moskova'ya maletmiştir.

Führerin beyanatından anlaşılıyor ki, geçen Haziranda harb bitmiş olsaydı, Sovyetler tehdidinin büyük bir ehemmiyeti olmayacaktı. Fakat İngiliz mukavemetinin istikrar bulmasından ve bu mukavemete Amerikan tesanüdünün bir ittifak kuvvetile zammolmasından, yani, harb ister istemez bir uzama devresine girdikten sonra, Almanya ile Sovyetler Birliğinin samimî ve tam işbirliğinden emin olması icab etmiştir. Almanya, bu hususta o kadar ümitsizliğe düşmüştür ki, ve Molotofun beyanatından anladığımız göre, bir müzakere ve teklifler kapısı bile açmak istememiştir. Bunun sebebi yeni bir oyalamak siyaseti içine düşmek korkusu olsa gerektir. Bilhassa yeni bir Finlandiya harbi, Boğazlarda hava, kara, deniz üsleri talebi, Romanya ve Bulgaristanı işgal edip karadan dahi Boğazlara kadar inmek teşebbüsü, Führer üzerinde Sovyetler Birliğinin diğer cenub Slavlarla beraberleşerek Almanya'yı bir çember içine almak tertibi tesirini bırakmıştır.

Bununla beraber iki dev arasında böyle bir mücadeleyi ihtimal verenler pek azdı. Hatta evvelki sabah Londra ve diğer mer-

Molotof diyor ki :

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tomir, Kief, Sivastopol ve daha bazı şehirlere hava akımları yaptıklarını millete bildirmece Sovyet hükümetile şefi Stalin tarafından memur edildiğini bildirmiştir. 200 den fazla ölü ve yaralı vardır.

Tayyareler Finlandiya ve Romanya topraklarından uçmuşlardır. Topçu kuvvetleri aynı topraklardan Sovyet kitaları üzerine ateş açmışlardır.

Mes'uliyet

Molotof beyanatına şöyle devam etmiştir:

Memleketimize karşı yapılan bu tecavüzün medeniyet tarihinde eşine tesadüf edilmemiştir. Biz Almanlarla aktettiğimiz ademi tecavüz paktına harfiyen riayet etmiş idik. Bu pakt hilâfında hareket ettiğimiz hiçbir zaman ispat edilmemiştir. Sovyetler Birliğine yapılan tecavüzün bütün mes'uliyeti Almanların Faşî şöhretine aittir.

Alman elçisinin notası

Taarruz başladıktan sonra Almanyanın Moskova sefirî Schulenberg Hariciye Komiserine hükümeti namına bir nota tevdi etmiştir. Bu notada Alman hükümetinin Kızıldordu alaylarının Alman hududunda tahşid edilmesi üzerine Sovyetlere karşı harekete geçmeğe karar verdiği bildirilmektedir. Bu notaya Sovyet hükümeti namına verdiği cevabda Alman hükümetinin son dakikaya kadar Sovyet hükümeti nezdinde hiçbir teşebbüsde bulunmamış olduğunu bildirdim.

Rumenlerin iddiası

Hükümet, Sovyet kitalarının ve tayyarelerinin hiçbir zaman herhangi bir hududa tecavüz etmediklerini ilân etmesi arzu ediyor. Bunu ilân ediyorum çünkü Romenler bunu söyleyerek Sovyet tayyarelerinin bugün Romen hava meydanlarına akinlar yaptıklarını iddia etmişlerdir. Bu yalan ve tahrikâmiz bir iddiadır. Hitlerin mesajı da tahrikâmizdir.

Kızıldorduya emir

Alman kitalarının topraklarını za taarruz ettikleri şu strada Kızıldorduya aşağıdaki emir verilmiştir:

Düşmanı mağlûb etmek, geri püskürtmek ve memleketimizin bir kısmını işgaline müsaade etmemek lâzımdır. Sizi harbe icbar eden Alman milleti değildir, Alman işçileri ve münevver Almanlar değildir. Bunların hangi davalarla meşgul olduklarını iyice biliyoruz. Harbi bize tahmil eden Fransızlar, Çekleri, Polonyalıları, Sırbıları, Norveçlileri, Belçikalıları, Danimarkalıları, Holandalıları, Yunanlıları ve daha başka milletleri zulüm altında yaşatan Almanların faşist şefleridir.

«Napolyon nasıl mağlûb oldu ise»

Sovyet hükümeti hava kuvvetlerimizin yardımıyla kahraman ordumuzun ve donanmamızın vazifelerini yapacaklarından ve mütecavizi tam bir hezimete uğratacaklarından emindir. Bu bizim mağrur bir müstevli ile ilk karşılaşmamız değildir. Napolyon nasıl mağlûb oldu ise Hitler de öyle mağlûb olacaktır. Ordu ile beraber bütün millet şeref ve millî hürriyet için muzafferane bir mücadeleye girişecektir.

kezlerden gelen telgraflar Almanya ile Sovyetler Birliği arasında yeni ve daha kat'î bir anlaşma haberi beklemek, doğru olacağını yazıyorlardı. Almanya, bu büyük harekete başlamazdan evvel Balkanlar cenahını emniyete almıştır. Geçen sene garb cephesi taarruzundan evvel Norveç ve Danimarkayı işgal ettiği gibi!

1939 Eylülüne kadar birbirlerini can düşmanı telâkki eden bolşevizm ve nasyonal sosyalizm nihayet kat'î hesablaşmaya girmişlerdir. Bundan sonra sözü hâdiselere bırakmaktan başka yapılacak şey yoktur.

Türkiye Cumhuriyeti hükümeti dün bir beyanname ile Almanya-Sovyetler Birliği harbinde bitaraf kalacağını ilân etti. İngiltere ile Amerikanın ne vaziyet alacaklarını henüz bilmiyoruz. Unutmamak lâzımgelir ki yalnız içinde bulunduğumuz harbin değil, içinde yaşadığımız asrın en büyük hâdisesi karşısında bulunuyoruz.

(Ulus tan)

B. Eden Sovyet elçisi ile uzun bir görüşme yaptı

Londra 22 (A.A.) — Sovyetler Birliğinin Londra büyük elçisi B. Maiski, bu sabah hariciye nezaretine gelerek B. Eden ile uzun bir görüşmede bulunmuştur.

Harb nasıl başladı?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Sabahın ilk saatlerinde Sovyet hududunda çarpışmalar olmuştur. Düşmanın şarki Prusyaya akinlar yapmak husundaki bir teşebbüsü geri püskürtülmüştür ve düşmana ağır ziyat verdirilmiştir. Alman avcı tayyareleri büyük miktarda Sovyet savaş tayyaresi düşürmüştür.

Muazzam kuvvetler

Berlin 22 (A.A.) — Alman ordusunun şarka yaptığı bugünkü tebliğde bahis mevzuu edilen ileri hareketi hakkında D. N. B. ajansı aşağıdaki malûmatı almıştır:

Deniz ve hava kuvvetleri

B. Hitler'in emrinden sonra Sovyetler Birliğinin iyi talim görmüş ve teçhiz edilmiş kuvvetlerine karşı açılan muazzam cidalde Almanyanın şimdiye kadar görülmemiş muazzam kuvvetlerle hücumları yapacağı tahmin edilmektedir. Değerlerini isbat etmiş olan kara orduları tümenlerinden başka sabahın ilk saatlerinden itibaren muharib deniz kuvvetleri de faaliyete geçmişlerdir. Her büyük harekât esasında yapılacak olan hava kuvvetlerinin kütle halinde hücumlarına bütün şark cephesi boyunca başlanmıştır.

Alman hava kuvvetleri birbiri ardından gelen dalgalar halinde tayyare meydanlarına, kıtaat tahşidatına, istihkâmlara ve Sovyet kitalarına mahsus barakalara hücum etmişlerdir. Yapılan tahribata ve cereyan eden hava muharebelerinde düşürülen düşman tayyarelerinin adedeği nazaran bu hücumlar muvaffakiyetle neticelenmiştir.

Bukovinada ileri hareketi

Londra 22 (A.A.) — Bükreşten Romada Stefani ajanına gönderilen bir telgrafta bildirildiğine göre Alman motörlü kitaları Bukovinada ilerlemeğe devam etmektedirler.

Rumenler Sovyet topraklarında

Roma 22 (A.A.) — Bükreşten öğrenildiğine göre, Rumen kitaları bu sabah saat 3 de Sovyetler Birliği arazisine girmişlerdir. General Antonesko, başkumandanlığa tayin edilmiştir. B. Michel Antonesko, başvekil işlerini tedvir edecektir.

Bolgrad şehri işgal edildi

Roma 22 (A.A.) — Rumen kitaları Besarabya hududunda kâin Bolgrad şehri işgal etmişlerdir.

Rus paraşütçülerine karşı

Londra 22 (A.A.) — Alman başkumandanlığı radyo vastasıyla Rus paraşütçülerine karşı müteyakız bulunulmasına dair hususî bir ihtarda bulunmuştur.

Paraşütçülerin gerek münferiden gerek grup halinde inerek Alman kitalarının hareketini işgal edebilecekleri bildirilmiştir. Halk paraşütçülerin indigini görmez derhal polise veya askeri makamlara haber vermeye davet edilmiştir.

Bu ihtarın bütün gün fasıllarla radyolarda tekrar edilmesi Almanların bu tehlikeyi ciddi telâkki ettiklerini göstermektedir.

İtalya da harb ilân etti

Roma 22 (A.A.) — İtalyan hükümeti, Sovyetler Birliğinin Roma büyük elçisine bir nota tevdi ederek, İtalyanın bu sabah saat 5,30 dan itibaren Sovyetler Birliğine harb halinde olduğunu bildirmiştir.

Nevyork 22 (A.A.) — Newyork Times gazetesinin Lucerne'den öğrendiğine göre sivil ahali hududdan itibaren amuden 60 mil bir mesafe dahilinde bütün Polonya topraklarını tahliye etmiştir. Bütün köprülere dinamit konmuşdur. Bu köprüleri berhava etmek için fitilleri ateşlemek kâfi gelecektir. Dnister hattına mütevali galeler halinde takviye kitaları gelmektedir.

Tayyareler

Söylendiğine göre birçok tayyareler Kief'den geçerek cenubdaki müdafaa hatları gerisinde yeni tesis edilen hava meydanlarına gitmektedirler.

Bükreşten alınan bir haberde Rusların Prut nehrinin şarkındaki köprüleri berhava etmek için lâzım gelen tedbirleri almış oldukları bildirilmektedir.

SİYASET ALAYEMİNDE

Alman - Rus harbi başladı

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Dün sabah Fin ve Rumen ordularının da iştirakile Sovyet Rusyaya karşı harekete geçen Alman ordusunun bu muazzam teşebbüsü, bu harbin, bir muadele olmakta devam eden bir safhasını daha aydınlatmış oldu. Balkan harekâtı hitam bulur bulmaz bu mın-takanın işgaline iştirak eden Alman kitalarının süratle şimal istikametine doğru çekilmeleri umumî bir hayret uyandırmıştı. Herkes, Giridin zaptından sonra Almanların Kıbrıs adasına veya Misira karşı tehdid ve fasılâz bir taarruz yapacaklarını bekliyordu. Bu lâzımet, işte bu çekilmeden tevelliid etti ve hiç kimse, veh eulâda buna bir mana veremedi. Bugün, hâdiselerin ianesile aydınlanmış olan vaziyet, bize, bu hareket tarzını pekâlâ izah etmiş oluyor.

Bu harbin başlangıcındanberi umumiyetle şöyle hâkim bir kanaat vardı:

Nasyonal sosyalist Almanya, ergeç Sovyet Rusya ile muharebeye tutuşacaktır. Bu noktai nazarı ileri sürenlerin tezi şu idi:

Sovyet Rusya bir intizar siyaseti takib etmekte ve muharib orduların yıpranmalarını beklemektedir. O devre gelince gelmez dünya ihtilâli temin yolunda harekete geçmekte tereddüd etmeyecektir.

Bu noktai nazarın tam bir hakikat ifadesi de olduğunu burada teyid için elimizde kâfi vesika yoktur. Fakat Almanya ile Sovyet Rusya arasında mevcut ticari ve iktisadi anlaşmaların tatbiki sıralarında tesadüf olunan müşkülât-tan dolayı Almanyanın mütemadi surette şikâyetçi olduğu muştur bir rivayet halinde deveren edip durmakta idi.

Maamafih birbirine karşı sarıh bir misakla ve belki de daha başka vesikalarla bağlı bulunan bu iki devletin bugünden yarına silâhlı bir ihtilâfa düşmeleri umumiyetle beklenen bir şey değildir. Fakat son günlerin hâdiseleri ve bu arada deveren eden türlü şayiialar bir zaman için muhal gibi görünen bir ihtimali, mülayim bir faraziye haline getirdi.

Yukarıda kaydettiğimiz gibi Almanya ile Sovyet Rusya arasında gergin vaziyetin mevcudiyetini hissettiren ilk âlâmet, Balkan harekâtına iştirak eden Alman kuvvetlerinin süratle şimal istikametine doğru sevkedilmeleri oldu. Bu hâdiseyi takiben İngiliz kaynakları, bu iki memleket hududunda azim kuvvetlerin yoğunlaştığını haberini dünyaya yaydı. Bu arada Finlandiyanın süratle askerî hazırlıklara

Alman - Türk dostluğunun akisleri

Berlin, 22 (A.A.) — Paktın imzasının üçüncü günü Alman gazeteleri en göze çarpacak yerlerinde dostça makalelere ve mütealalara devam ediyorlar.

Berlinde ikamet eden Türkler Almanlardan yüzlerce tebrik mektubu almaktadır. Üniversite ve fen mektebierinde profesörler paktın ehemmiyeti, Türkiye tarihi ve Türkiyenin mevkii hakkında hususî bir ders vermişler ve Alman talebeler, Türk talebeler hakkında heyecanlı sempati tezahürlerini de bulunmuşlardır.

Deutsche Allgemeine Zeitung gazetesinin Ankara muhabiri Ankara bitaraf mahfillerinin noktai nazarı hakkında uzun bir makale göndermiştir. Muhabir yazısında diyor ki:

Türk - Alman münasebetleri ihtirazsız ve kat'î bir surette teayyün etmiştir. Dünyanın en ehemmiyetli noktalarından birinde, dünyanın tam ihtilâf halinde bulunduğu bir sırada bir sulh diplomasi-sini anlayış ve hissediş liyakatini ispat etmiştir. Bunda esaslı şart Türkiyenin istiklâl siyaseti ve ortaşarktaki hâkim mevkiiinin tanınması idi.

Türk siyaseti millî toprakların masuniyetini ve Türkiyenin harb

girişigine, Romanyanın harb kudrosuna düzen verip Sovyet Rusyaya karşı hasmane sayılabilecek bazı tezahürlerine şahid olduk.

Bu arada ve hiç beklenilmediği bir zamanda İngilterenin Moskova sefirî Sir Stafford Cripps Londraya gitti ve onun Londraya muvasalatını müteakiben Japonyanın Londraya sefirî de memleketinin yolunu tuttu. Bunlar, Sovyet Rusyanın vaziyeti ve Almanya ve alelümum Mihverle olan münasebetleri bakımından çok mânidar faaliyetlerdir. Şayet, bu hükümetin son neşrettiği tavzih ortaya çıkıp da fikirleri vuzuhuna son günlerin tereddüdünü ilâve etmemiş olsaydı, hâdiselerin seyri daha emniyetle müteale ve müşahede etmek mümkün olabirdi. Filvaki Sovyet Rusya hükümeti, Alman - Rus hududunda tahşidat hakkında bepinimiz malûmu olan birkaç gün evvelki tavzihle ezümle sunları ilân etmiştir.

1 — Sovyet Rusya, Alman hududunda tahşidat yapmamaktadır. Bu mntakada sadece mutad bazı manevralar yapılmaktadır.

2 — Almanya ile Rusya arasında dostluk caridir. Bunun aksine işae edenler tarafların düşmanı olan kaynaklardır.

3 — Alman kıtaatının son zamanda şarki Almanya tahşidatı edildikleri doğrudur. Fakat bunun sebebi malûmdur ve hususî bazı zaruretlerden ileri gelmektedir.

Şu noktaya işaret etmek lâzımdır ki Sovyet Rusyanın bu tavzihi umumî olan tereddüdüleri izale edemedi ve herkes, iki taraflı olmak lâzım gelen bu izabın yalnız Sovyet Rusyadan gelmesine esaslı bir mana veremedi.

Derken Karadeniz limanlarına bağlı Rumen vapurlarının İstanbulda top'landıklarına şahid olduk. Cuma akşamı limanımızdan kalkması icab eden bir gemi hareket etmediği gibi onun bir benzeri de aynı gün akşamı limanımıza geld ve kaldı haftalardanberi gene limanımızda bulunan bir üçüncü vapur, bağlı bulunduğu şamandıraya mihlanmış gibi hareketsiz duruyordu.

Nihayet dün sabah Almanyanın, nasyonal sosyalizmle komünizm arasında herhangi bir anlaşma olmayacağına ve bu sebeble düşmanla olan davanın hallini Alman ordusunun tekrar eline tevdi mecbur kaldığı şeklindeki Hitler'in beyannamesile, ötedenberi mevcudiyeti anlaşlan Alman - Rus ihtilâfi müsellâh bir mücadele haline inkilâb etmiş oldu.

Bu hususa aid tafsilât, hususî sün-tunlarımızdır. Şurasını bilmünasebe kaydetmek lâzımdır ki 1939 harbi, şimdi tarihi ve en kat'î safhasına girmiş bulunmaktadır.

Selim Ragıp Emeç

Alman sefirinin Hariciye Vekilimize verdiği muhtıra

(Baştarafı 1 inci sayfada)

lğin ve nasyonal sosyalizmle bolşevizmin yekdiğerine zid cihan görüşünün doğurduğu mühim endişelerini geri bırakarak Alman Reich hükümeti bu teşebbüse girişmiştir.

Alman hükümeti bu teşebbüste, Almanya ile Rusya arasında bir anlaşma vucuda getirilerek harbin önüne geçilmesi ötedenberi yekdiğerine karşı dost bulunan iki millet hayatı ihtiyaçlarının emniyet altına alınması suretile beynelmilel yahudiliğin komünist doktrinlerinin Avrupaya yayılmasına karşı en iyi bir garanti elde edileceği fikrini taşıyordu.

Bizzat Rusyadaki bazı hâdiselerle Rus hükümetinin beynelmilel sahadaki bazı tedbirlerinin bu doktrinlerden ve şimdiye kadar yabancı milletleri ihilâle sevkeden metotlardan uzaklaşmayı mümkün göstermesi Almanya'yı bu fikrinde takviye etmiştir. Alman müracaat ve teşebbüsünün Moskova'da görüldüğü kabul tarzı ve Almanya ile bir dostluk paktı akdi için Sovyet Rus hükümetinin âmade oluşu bu değışikliği teyid etmiş görünüyordu.

(Gazetemiz makineye verdiği dakikaya kadar ajans mabadini vermemiştir.)

dişında kalmasını istihdaf eden bir millî müdafaa siyasetidir. Diplomatik eser güçtü. Bunun ilk merhalesi Şubat'ta Türk - Bulgar deklarasyonunun imzası olmuştur.

Şehir Haberleri

Gençlik klüplerine yazılanlar 30 bini buldu

Talimlere başlandı, ayrıca kaza ve nahiyelerde gençlik grupları da teşkil edildi

Şehrimizdeki gençlik klüpleri bir haftadanberi beden terbiyesi taimlerine başlamış bulunmaktadırlar.

Geçen sene Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü tarafından evvelâ şehirlerde teşkil edilen gençlik klüpleri bu senenin başına doğru kaza ve nahiyelerde merkezlerine de teşkil edilmiş suretile birer «Gençlik Grubu» tesis edilmiştir. Bu klüpler belediye hududları dahilinde 18-20 yaş, belediye hududları haricinde bulunan yerlerde ise 15-20 yaş arasındaki gençler kayıtlı ve kabul edilmişlerdir.

Bu suretle bugün şehrimiz dahilinde bulunan beden terbiyesi mükelleflerinden 30 bin genç klüplerde bilfiil vazife almış bulunmaktadırlar. Merkezdeki gençlik klüpleri teşkilâtı bu suretle ikmal edildikten sonra şehrimizdeki fabrika ve müesseseler de gençlik teşkilâtı yapmağa davet edilmişlerdir. Büyük fabrikalar müktehil küçük fabrikalar da «Birleşik Gençlik Klüpleri» namile teşkilâtlarını tamamlamak suretile bugün müesseselerde 40 i mütevaciz klüp faaliyete geçmiştir.

Mükellefler müteahhasis öğretmenlerin nezareti altında haftada iki saat yurd müdafasına aid ders görecekler, iki saat de muhtelif beden terbiyesi hareketleri yapacaklardır.

Geçen sene bu klüplerden yetiştirilen 700 genç ilk defa Cumhuriyet Bayramı resmigeçidlerine iştirak etmiş ve müteakiben yapılan spor müsabakalarında da muvaffakiyetli dereceleri kazanmışlardır. Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü mükellefler arasında bu sene muhtelif müsabakalar tertib edecektir.

İlk müsabakalara Haziranın son haftasından itibaren bütün gençlik klüplerinden kadın ve erkek mükellefler arasında başlanacak ve 100, 200, 400 metre koşularıyla 4x100 metrelilik bayrak koşusu vesair yapılacaktır.

Klüplerden her müsabakaya iki kadın ve iki erkek olmak üzere dört mükellef iştirak edecek ve kazananlara muhtelif hediyeler verilecektir.

Diğer taraftan 27 Temmuzda da kadın ve erkek mükelleflerin iştirakile bisiklet, voleybol ve atletizm müsabakaları yapılacaktır.

Askerlik işleri:

337 doğumlarının son yoklaması

Bakırköy Askerlik Şubesinde: 1 — Şubemizde kayıtlı yerli ve yabancı 337 doğumular ve bunlarla muameleye tâbi olanlar (ahvali sıhhiyeleri dolayısıyla ertesi seneye bırakılan, tahsilde bulunanlar) in son yoklamalarına 1/ Temmuz/941 gününden itibaren başlanarak 29/ Ağustos/941 tarihinde nihayet verilecektir.

2 — Yoklamalar her haftanın Cuma ve Salı günleri saat 14 den 18 e kadar devam edecektir.

3 — Talebeler tahsil vesaisi meslek ve sanat sahibi olanlar da mesuliyetlerini gösteren müteber vesaisi birlikte gelecektir.

4 — Alâkadaran ayın edilen zamanlarda nüfus cüzdanlarıyla birlikte şubeye binasındaki askerlik meclisine müracaat edecektir.

5 — Yoklamaya gelmeyenler hakkın da askerlik kanununun madde mahsusu tatbik edilecektir.

Piyasanın yeni vaziyeti

Bazı Alman firmaları evvelki mübayaalarına ve temalarına devam ediyorlar, görüşmeler henüz fiyatlar üzerinde mühim tesir yapmadı

Almanya ile akdedilen dostluk muahedesi piyasadaki tesirleri devam etmektedir. Halen şehrimizde bulunan bazı Alman firmaları evvelki mübayaalarına ve temalarına devam ettikleri gibi, yeniden yapılacak bildirilen ticari anlaşma çerçevesi dahilinde de temalarına girişmişlerdir. Muahedenin akdi ve ticari görüşmelerin artmış olması henüz fiyatlar üzerinde de mühim bir tesir icra etmemiştir. Bugünkü vaziyette piyasada satışlar ancak mahdud bazı mallar üzerinden olmaktadır. Satışlar daha ziyade yeni sene mahsulünün piyasaya gelmesinden sonra hararetlecektir.

Yeni sene mahsulünden bazı maddelerin müstahsil elinden kısmen mübayaasına başlanmış bulunmaktadırlar. Bu maddelerin ihracat tacirlerinin eline gelmesi ile umumî ihraç fiyatlarının tesbiti ise ufak bir zamana mütevakif bulunmaktadırlar. Esasen şimdi Alman firmaları ile yapılan görüşmeler daha ziyade bazarlıktan evvel, malların çeşidi ve cinsleri üzerinde ihzari bir mahiyette olmaktadır. Alman firmaları bilhasısa şimdiki halde en fazla her nevi derilere talib olmaktadır. Yalnız müşteriy bulan ve üzerinde pazarlık cereyan eden maddelerin fiyatları üzerinde de yükselmeler olmuştur.

Umumî vaziyet Almanya ile çok müsaad bir şekilde inkişaf eden ticari münasebat diğer Avrupa devletleriyle de müsaad ticari anlaşmalar akdine bir yol açmaktadır. Öğrenildiğine göre İtalyanlar da bir çok maddelerimize talib olmuşlardır. Fakat henüz İtalya ile aramızda ticari bir anlaşma akdedilmemiş olduğundan, şimdiki kadar yapılan münasebat hususî bir anlaşmaya istinad etmekte idi. Maamafih İtalya ile yeniden iktisadî görüşmelere başlanacağı muhtemel görülmektedir.

Örfî idare komutanı Ankara'ya gitti

Örfî idare Komutanı Korgeneral Ali Rıza Artunkal Ankara'ya gitmiştir. Örfî idare Komutanı Ankara'da birkaç gün kaldıktan sonra şehrimize dönecektir.

Beyoğlu Halkevinde müzik dersleri

Beyoğlu Halkeviden: 1 — Evimizde mandolino picolo, mandolino cello, mandolin, mandola, kitara dersleri verilmektedir. 2 — Bu sazlardan bir orkestra teşkil edilecektir. 3 — Çalışmalara iştirak etmek isteyenlerin Evimiz bürosuna müracaat ederek kaydolunmaları rica olunur.

Ç. E. K. nun teşekkürü

İstanbul merkezinden: Yalova kaplıcalarında bulunan tüccardan bay Tarantonun refikaları bayan Taranto 65 kimsesiz fakir köylü çocuğu baştan aşağı giydirmiştir. Fakir yavrulara karşı gösterdiği candan alakaya aleni teşekkürlerimiz bildiririz.

Yabancı diller kursu

Üniversite yaz devresi yabancı diller kursuna bu sabahtan itibaren başlanmıştır. Bu kurslara Üniversite talebeleri hariçten dersleri takip etmek isteyen kimseler devam edecektir.

temel görülmektedir.

Diğer taraftan Basra yolunun nakliyatı açılması da ihracat piyasamızda mühim tesirler yapacaktır. Bu suretle tek yönlü münakalenin ihracatımız üzerinde doğuracağı mahzurlar ortadan kalkacağı gibi harici piyasaların çoğalmasında rekabet yüzünden de fiyatlar üzerinde müstahsil ve tüccar lehine tabii yükselme olacaktır. Bu yüzden gerek tüccar ve gerekse müstahsil Basra yolunun bir an evvel ticari nakliyatı açılmasını beklemektedirler.

Bu arada hükümetin Amerika'ya yapılacak ihracatı takviye etmek ve aksatılmamak maksadıyla aldığı tedbirler meyanda Süveyş yolile Türk vapurlarının doğrudan Amerika seferleri yapmaları vardır. Bu hattın ne türlü istifade edileceği henüz tetkik edilmekte olduğundan seferlerin ne zaman başlayacağı ve ayda kaç vapur tahrik edileceği henüz bilinmemektedir. Bununla beraber tüccar doğrudan doğruya Türk vapurlarıyla yapılacak nakliyatı daha büyük bir alaka göstermektedir. Çünkü bu suretle gemide yalnız bitaraf hamulesi bulunacağından nakliyatın nisbeten daha kolay şartlar içerisinde yapılacağı zannedilmektedir. Hükümet aynı zamanda Türk vapurlarının Amerika'ya yapacakları seferlerde ithalât eşyası getirmek suretile piyasanın mühim ihtiyaçlarını temin edecektir.

İngiltere ile yapılmakta olan ticari münasebatı gelince, Akdenizdeki harb vaziyeti dolayısıyla münasebat güç şartlar içerisinde idame ettirilmektedir. İngiltere ile yapılacak ticari münasebatın da Basra yolunun açılması üzerine artacağı bildirilmektedir. Maamafih bugünkü vaziyette 1941 senesinin son dört ayı zarfında en fazla ithalât ve ihracatımız İngiltereden olmuştur.

Halk ayakkabılarının imaline başlandı

Ayakkabıcılar kooperatifi, halk tipi ayakkabıların yaş sığır derisi fiyatlarına azami bir fiyat koymasile münasebetler bulunmaktadırlar. Onlardan evvel bu tip ayakkabıların 660 kuruşa imal edilemeyeceği ile sürülmekte idi. Deri fiyatlarının normal bir şekilde tesbiti, ayakkabıların 660 kuruşa satışa imkân vermektedir. İlk numuneler hazırlanmıştır. Hafta içinde seri halinde imalâta devam oluncaktır.

Arkadaşını sopa ile dövüp yaralamış

Kandilide oturan İzak isiminde bir musevi dün Beyoğlunda arkadaşını Nizama raslamış, aralarında eski bir ihtilâftan dolayı kavga çıkmıştır.

Bu kavga sırasında Nizam İzakı sopa ile vücudunun muhtelif yerlerinden yaralamıştır. Hâdis, za bitaya intikal ederek tahkikata başlanmıştır.

Bir çocuk sokağa düştü

Galatada Şair Rıza paşa sokaklarında oturan Haymin 1 yaşındaki oğlu Avram pencerede oynarken birdenbire sokağa düşmüş ve vücudunun muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır. Yaralı çocuk Şişli Çocuk Hastanesine kaldırılmıştır.

Bugün şehirde 12 çocuk bahçesi açılıyor

Bu bahçelerde ilkököl çocukları öğretmenleri nezaretinde tatil aylarını geçirecekler

Tatil aylarında ilkököl çocuklarını korumak maksadile şehrin muhtelif semtlerinde açılmasına karar verilen 12 çocuk bahçesi bugünden itibaren faaliyete geçecektir.

Çocuk bahçeleri Kadırga 3 üncü, Beyazid 5 inci, Unkapanı 54 üncü, Fatih 13 üncü, Karagörmük 27 nci, Topkapı 34 üncü, Eyüb 36 nci, Kasımpaşa 10 uncu, Beşiktaş 19 uncu, Üsküdar 19 uncu, Kadıköy 35 inci ve Bakırköy 1 inci ilkökölde açılacaktır. Bahçeler öğleden evvel saat 9.12, öğleden sonra 16.19 arasında faaliyette bulunacaktır. Çocuklar bu bahçelerde öğretmenlerin nezareti altında oyun levazımı, mecmua ve kitab gibi vasıtalarından istifade ederek neşeli ve istifadeli bir yaz tatili geçireceklerdir.

İstanbul adliyesinin ilk kadın müddeiumumisi

Bir müddet evvel şehrimiz adliye kadrosunda vazife alan ve muvakkaten salâhiyetle 1 inci ağırceza azalığında bulunan Bedia Söylemez İstanbul Müddeiumumisi muavinliğine tayin edilmiş ve yeni vazifesine müddeiumumilik 1 inci tekkik bürosu şefi olarak başlamıştır.

İstanbul adliyesinin ilk kadın müddeiumumisine yeni vazifesinde muvafak yetiler dileriz.

Fiat mürakabe kadrosu yetiştirme kursları

Fiat mürakabe kadrosunu takviye maksadile açılmış olan yetiştirme kursları evvelki günü sone ermiş bulunmaktadır. Bu kurslara devam eden ve çoğu da yüksek mekteb mezunu olan namzedler bugün Hukuk Fakültesi birinci sınıf dershanesinde yazılı iki yoklamaya tabi tutulacaklardır. İmtihanların birincisi saat 10 da 12 ye kadar devam edecektir. Bu yoklamaların suallerini Ticaret Vekâleti hazırlayıp göndermiştir. İkinci yazılı imtihan, öğleden sonra saat 14 den 17 ye kadar devam edecek ve sualler, namzedlerin buradaki amelî mesaisine aid bulunacaktır. Kursların neticesinde hazırlanan bu imtihanlardan muvafak olanlar münasib ücretle kontrol memurluklarını deruhde edeceklerdir.

Yeni neşriyat

İslâm - Türk Ansiklopedisi — 15 inci nüshası iştirak etmiştir. Bu sayıya, Ömer Rıza Doğrul, M. Şakir Ülkütaşır, Temyiz inahkemesi reisî Ali Himmet, İsmail Hakkı İsmirli, Prof. Dr. Mazhar Osman, Prof. Dr. Fahrettin Kerim, Dyanet reis vekilî Prof. Ahmed Hamdi Akselin yazıları vardır.

TIYATROLAR

Rapid Rıza Tiyatrosu
24 Haziran Salı
Üsküdar Doğancılarda Aypark sinemasında
Benî Öpünüz
Komedi 3 perde

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Mahkemelerde:

Bir aile kızının düştüğü elîm vaziyet

Genç kız evinden kaçtıktan sonra sevdiği adam tarafından bir aile yanına hizmetçi olarak sokulmuş ve hırsızlığa teşvik edilmiş

Dün adliyeye intikal eden bir hırsızlık vak'ası tahkikat sırasında mahiyetini değiştirmiş, garib ve hazin safhalar arzetaştır. Hâdisenin tafsilâtı şudur:

Gedikpaşada oturan Ahmed ve Ayşe isimlerinde bir karı kocanın Zeliha adında 16 yaşında bir kızı vardı. Karı koca bir hayli güzel, fakat biraz saf ve avare tabiatlı olan kızlarının üzerine titremektedirler. Fakat bundan 1 ay evvel genç kız birdenbire ortadan kaybolmuş ve bütün araştırmalara rağmen bulunamamıştır.

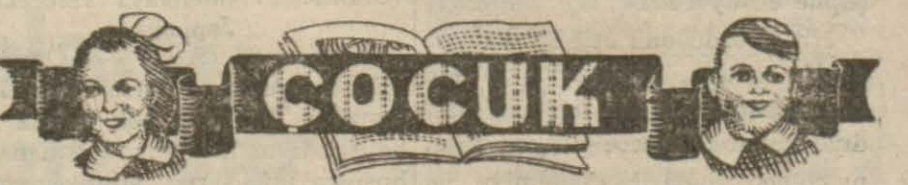
Evvelki gün Büyükdada kıbar bir ailenin yanında çalışan Feriha isiminde bir kız evde bayana aid çamaşır, elbise ve diğer kıymetli eşyayı çaldıktan sonra firar etmiştir. Polis hırsız hizmetçiyi yakalayarak adliyeye sevk etmiş; yapılan tahkikat neticesinde Ferihanın 1 ay evvel tagayyüb eden Zeliha olduğu anlaşılmıştır. Fakat, faciyanın asil içyüzü bundan sonra aydınlanmıştır.

Genç kızın Mustafa isiminde bir tarafından iftal edildiği, bundan sonra da hırsızlık yapması için hizmetçi sıfatile Büyükdadaki ailenin yanına verildiği anlaşılmıştır. Genç kızın vak'adan haberdar edilen anasile babasına adliyeye geldi. Keri zaman, kızlarının başına gelen bu felâketle karışılmışlardır.

Zeliha, yapıdan sorgusunda yolda rasladığı bir kadının kendisini Mustafa'nın evine götürdüğünü söyleyerek demiştir ki:

«Mustafa ile 15 gün karı koca gibi yaşadık. Sonra da beni hizmetçiliğe soktu ve çalıştığı yerde hırsızlığa teşvik etti. Şimdi ise benimle evlenmek bile vazgeçti.»

Hâdiseye el koyan nöbetçi müddeiumumi Bedia Söylemez ailekadar, ları isticvab ettikten sonra, tahkikatın umumî hükümler dairesinde yazılmasına karar vermiştir. Suçlu Mustafa da yakalanmıştır.

7 Haziran tarihli bilmecemizde kazananlar

7 Haziran tarihli bilmecemizde kazanan okuyucularımızın isimleri aşağıda yazılmıştır. İstanbul'da bulunan okuyucularımızın hediyelerini Pazartesi, Perşembe günleri öğleden sonra bizzat idarehanemüden almaları lazımdır. Taşralı bulunanların hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir. Birinci ve ikinci ikramiye kazanan okuyucuların gazetesine konulmak üzere iyi çıkmış birer fotoğraflarını vermedilerdir.

Bir büyük ceb elektrik feneri

İstanbul Beyazid 5 inci ilkököl sınıf 5/B de 562 Aykut.

200 kuruş kıymetinde kitab

Konya Beyhikim mahallesi 406 nci sokak 1 numarada yüzbaşı İsmail oğlu Muhiddin Yüksel.

Bir maruken kaplı muhtıra defteri

Tekirdağ Eski cami yanında silâhçı Rüstü Yıkılmaz kızı Nezahet.

Mürekkebli kalem

Gaziantep postane civarı Kâhya oğlu sokak 22 numarada Fuad Sayın, Malatya Abbasoğlu sokak 68 numarada müteakid Şükrü oğlu Şeref Önal, İstanbul Tophane Necatibey caddesi Salıpaazarı yokuşu 9 numarada H. Gültekin.

Karşın dolma kalem

Muradlı fırıncı Nuri oğlu Şükrü Eryetis, Taşköprü orman mühendisi R. Altuğ oğlu Ertuğrul Altuğ, İstanbul Çarşıoğlu orta okulu sınıf 2/B de 8 İbrahim.

Diş fırçası

Erdek emniyet komiseri Ferid Sili kızı Nedret Sili, Bursa Yenişehir Ulucami mahallesi Karacelli sokak 3 numarada Gülşen Arkal, İstanbul Kız muallim meslek mektebi sınıf 2/C de 325 Nimet.

Diş macunu

Zile Cumhuriyet müddeiumumisi oğlu Hikmet Uluca, Ankara Kızılcama mahallesi Anafartalar caddesi 295 numarada Fikriye Ünsal, İstanbul Hayriye lisesi talebesinden 15 numaralı Hüda Tuğcu.

Muhtıra defteri

İzmir Gazi bulvarı itfaiye karşısı 71 numara üstkatta Fikret Dirilgen, İncesu Bekir Sami Dörttepe kızı Süheylâ Dörttepe, İstanbul Erkek lisesi talebesinden 57 numaralı Gültekin.

Resimli albüm

Eskişehir Hoşnudiye mahallesi Aydemir sokak 5/A da Arif Sazak, Çankırı hükümet arkası Gazhane sokak 4 numarada Müzeyyen İnsal,

İstanbul Kabataş erkek lisesi sınıf 5/C de 611 Sami Tezkan.

Kokulu sabun

İstanbul Vefa lisesi talebesinden 106 numaralı Sabahattin Güçlü, İstanbul Fatih Gelenbevi orta okulu 224 Ali Kağan, İstanbul Hayriye lisesi talebesinden 18 numaralı İhsan Arıburnu.

Albüm

Bursa Hisar İsabeey feneri mahallesi Kısa sokak 6 numarada Mehmet Toprak, Zonguldak Evkaf a partımanı kaloriferlisi Osman oğlu Sabahaddin, İstanbul Şehremini Odabaşı Yusufçuk sokak 2 numarada Şevki Alper.

Ayna

İstanbul Taksim Sıraselviler 4 numarada Ali Özbörek, İstanbul Sirkeci Hoca paşa sokak 47 numarada Feridun Namyeter, İstanbul Çarşıoğlu erkek ortaokulu 3/B talebesinden Nihad Memik.

Kitap

Ankara Sümerbank muhasebe sine Cahide Oyal kızı Mine Oyal, Karagörmük Karabaş Melekhoça caddesi 43 de Fehmi, Bandırma İsmet İnönü caddesi 18 numarada Behçet Yıldırım, Amasya veteriner müdürü Vehbi oğlu Vedat Eder.

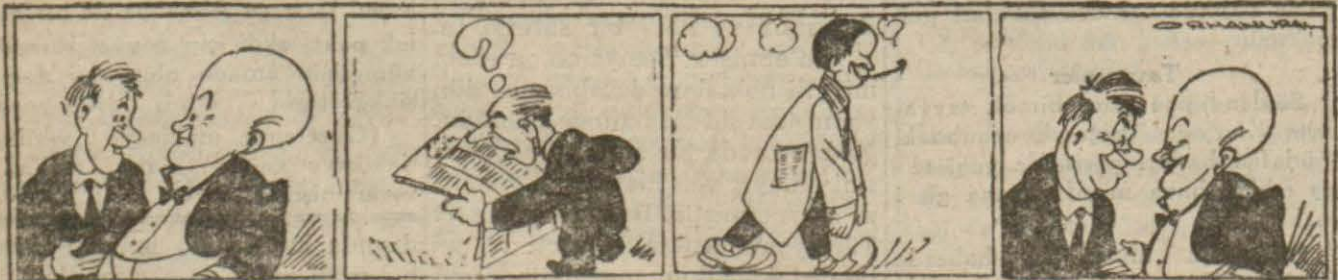
VEFAT

Müteahhid Cevdet Cebenin annesi Bayan Ayşe Cebbe dün Allahın rahmetine kavuşmuştur. Cenazesi, bugünkü 23/6/941 Pazartesi, Maçkada Atiye sokak Mustafabey apartmanının 2 nci dairesinden saat 17 de kaldırılarak, Teşvikiye camisinde kindi namaz kılınandan sonra Azri Mezarlıkta makberine defnedilecektir. Çok dindar ve iyi kalbli olan merhumenin zayından dolayı kederli ailesine beyaz taziye ederiz.

RADYO

PAZARTESİ 23/6/1941
7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif parçalar (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Hafif parçalar (Pl.), 8.30: Evin saat, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Şarkı ve türküler, 12.45: Ajans haberleri, 13: Karışık müzik (Pl.), 13.15: Şarkı ve türküler, 13.30: Karışık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03 Fasal sazı, 18.30: Memleket postası, 18.40: Hafif solo-lar (Pl.), 19: (Mehmedin saati), 19.15: Zeybek oyunları, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Radyo caz orkestrası, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Bir halk türküsü öğreniyoruz, 21: Ziraat takvimi ve toprak mahsul, 21.10: Solo şarkılar, 21.45: (Hoşbeş), 21.45: Radyo orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve muhtelif borsalar, 22.45: Cazband (Pl.).

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan bey gençlerde bir yerde görmüştüm...
... Yeni bir edebî gazete çıkmış.
... Herkes buna bob sitillerin gazetesi diyor.
Hasan bey — Bir mizah gazetesi olmalı.

KADIN

Bir plâj
elbisesi

Şık bir plâj elbisesi, sade bir manto, güzel bir şapka, işte bir tek model size bu üçünü veriyor. Plâj robu orijinal bir emprimeden yapılmıştır. Hemen tamamladık. Emprimeni seçerken gösterceği niz zevk inceliği onun bütün şıklığı olacaktır.

Manto da aynı derecede düzdür. İki yarma cebi bütün süs... Kumak, laciverd ketendir.

Geniş kenarlı tam yazlık şapka hasırdır. Kordelâsi laciverddir.

Muhtelif lekeler
nasıl çıkarılır?

Alüminyumdan yağ lekeleri: Benzine batırılmış ince bir bezle ovalarak çıkarılır.

Bronzdeki lekeler: Şu malûta bir pamuk parçası batırarak siliniz: Yarım kilo su, 100 gram sabun, 100 gram Tripoli pur.

Kristaldan lekeler nasıl çıkarılır? (Meselâ: Surahi veya vazodan) Bir patates alın. Surahiye sıcağın kadar ufak parçalara bölünüz. Bu parçaları surahiye atınız. Üstüne sirkeli su dökünüz. Kuvvetli kuvvetli çalkalayınız. Kristal parıldayınca kaba kese kağıtlarından bir parça koparınız. Islatınız. Adetâ hamur haline gelir. Bu tomarla surahinin bu sefer de dış tarafını silip parlatınız. Aynı şeyi vazolara da tatbik edebilirsiniz.

— II —
Eski Zaptiyede (idam mahkûmları) nun bir (gece uyandırılış) tarzı vardı. Gece yarısı üç dört gardiyan mahkûmu uyandırılırlar: — Giyin de biraz aşağı gel... derlerdi.
Gidiş ö gidişti...
Arkası gelmeyecek bir menfaya mı?... Denize mi?... Bu mesele herkesçe meşhuldü.
Ben de bu (uyandırılış ve götürüş) tarzını işittim...
Eski Zaptiyeye geldiğim; yani ilk tevkîfimin on ikinci gecesi: gece yarısı üç dört gardiyan beni uyandırdılar. Korku ile gözlerimi açtım:
— Giyin de biraz aşağı gel...
Mahmud Saim Efendi... demezler mi?...
Esasen şu on gündüberi hep idam mahkûmlarının sergüzeştlerini yazmakla zihnimde garib bir helecan husule gelmişti. Yoksa ben de idama mı mahkûm olmuştum?
Gece yarısından sonra duçar olduğum şu hali bir rüya zannettim. Gardiyanın biri tekrar etti:
— Mahmud Saim Bey; giyin de biraz aşağı gel...
Titredim... Ah; insan bazan hayatı bir hiç telâkki ediyor!... Fakat; böyle mühlük bir an husule geldi mi hayatın bir dakikası bile o kadar kıymetli; oluyor ki...
Aklıma ilk gelen cevap şu oldu:
— Aradığınız adam ben değilim!...
— Sen Mahmud Saim değil misin?...
— Hayır!... Değilim!...
— Senin ismin ne?...
— Hasan Tahsin!...
— Affedersin... Yanlış uyandırdık... Acaba o habis hangi köşüde?

Hikâye

Tılsımlı yüzük

Yazan: Kadircan Kafli

Anadolu yaylâsında bahar başlamıştı; dalgala tepeler yemyeşil olmuştu; serin bir şimal rüzgârı hafif hafif esiyordu.

Çoban Kigs sırtında belinden kuşaklı beyaz gömleği, elinde uzun sopası ve ayaklarında çarıklar olduğu halde sürüsünü otlatıyordu. Kıvrıkcık siyah saçlarını papat, yalardan çelenkle sıkıyordu; kemikli yüzünden sıhhat fıskırıyordu; elâ gözlerinden hülya ve ümid taşıyordu. Güneşten yanmağa başlıyan çıplak pazıları, yuvarlak ve gengin baldırları, heybetli gövdesi onu bir kuvvet mabudu zannetti-rebildirdi. Arasına duruyor; beyaz bulut parçaları gibi bayırlardan yavaş yavaş akan sürüsüne bakıyor; kaval çalıyor, ufuklara göz atıyordu. Bazan düşünüyordu:

Kim bilir daha ne kadar güzel yerler var; kim bilir ne tath şeyler var! Bir koyun sürüsünü kim olsa idare eder! Krallar koyun sürüsünü yerine insan sürülerine sahib imişler; kral olmak güzel şeydir! Hele Lâdyâ gibi zengin bir memleket olursa!

Kigs, devrin kralı olan Alyatı kışkırtıyordu; bir memleketin iki kral olamayacağı için mutlaka onun yerini almak lâzımdı. Halbuki bir çoban ne yapabiliyordu! Onu sarayın kapısına bile yaklaştırmazlardı. Görünmemenin de imkânı yoktu, zira sarayın etrafında muhakkak yüzlerce, binlerce muhafız bulunuyordu; içeride ise bir çobanın hemen göze çarpması kadar tabii bir şey olamazdı.

Lidyah çoban çok düşündü; krala yaklaşmak için yalnız bir çare bulunduğuna karar verdi:

— Görünmiyen adam olma!

Çok bilen birinin söylediğine göre o taraflarda bir mezar ve o mezarda bir ölü varmış. Ölü'nün parmağındaki yüzüğü kim kendi parmağına takarsa gözden kaybolurmuş.

Fakat mezarın yeri belli değildi. Belki şurada, belki de ta kardeş tepenin yamacında... Mezar bulmak için bütün o civarı, eni ve boyu birçok fersah tutan yerleri kazmak, çok derin kazmak lâzımdı.

Kigs gene ümitsizliğe düştü,

kararmağa başıyın ufka baktı. Orada bulutlar yırıyordu; sonra bütün gök yüzünü tutacak şekilde yayılıyordu; serin ve hafif şimal rüzgârı sertleşti; çok geçmeden fırtına halini aldı. Çoban, sürüsünü biraz ilerideki kayalık yamaça, bir pınar etrafında yükselen çınar ağaçlarının altına doğru hızlı hızlı götürdü. Yağmur başlamıştı; öyle yağıyordu ki gök kubbesi kocaman su deposu imiş de delinmiş ve taşmış sanılırdı. Koyunlar birbirlerine sokulmuşlardı. Sırsıklam oluyordular. Kigs kendisi için daha muhafazalı bir yer arıyordu. Arkasında, bir kayanın oyulmuş gördü. Oraya sığınabilirdi ve daha çok ıslanmaktan kurtulurdu. Yağmur koyunların tüylerinden süzülerek yere akıyor; derisine kadar sızıyordu; lâkin onun sırtındaki elbise, vücudunu yağmurdan korumak şöyle dursun büsbütün yağmuru sindirecek etlerine işletecekti.

Oyuğa girdi; orası dardı, fakat ufak değildi; içeriye doğru derinleşiyordu. Oralarda ne olduğunu da merak etmeğe başlamıştı. Çok geçmeden delik birden bire genişledi ve kendisini bir mağarada buldu. İnce ve cılız bir ışık altında etrafı gözden geçirdi. Bir at gördü; hareketsiz duruyordu. Muayene edince onun bakırdan yapılmış olduğunu anladı. Karında bir insan ölüsü vardı; ölü'nün parmağında bir yüzük parlıyordu.

Çoban Kigsin yüzü öyle ümidle ve sevinçle parladı ki mağarayı dışarıdan daha aydınlık yapacak sanıyordu; heyecandan çarpan kalbini kuvvetli ellerle bastırdı; taş pırl pırl ışıldayan yüzüğe daha yakından baktı; yavaş yavaş, hem çekinerek, hem de hırsıyla onu tuttu; çıkardı; kendi parmağına geçirdi. Acaba artık görünmüyor muydu?

Evet görünmüyordu. İşte kendi bacaklarını, kendi ellerini ve kollarını, kendi gövdesini, kendisi de göremiyordu. Yüzüğü çıkarınca eskisi gibi görmeğe başladı; takınca gözden kayboldu. Lâkin ellediği zaman her tarafını aynı halde ve şekilde buluyordu.

Kigs büyük bir sevinç içinde, artık koyun sürüsüne hizmet değil, insan sürülerine kumanda edecek bir adam kudretini kendisinde buluyordu. Mağara biraz daha aydınlanınca dışarıda yağmurun kesildiğini, gök yüzünün açıldığını, bahar güneşinin gene bütün ihtişamıyla yükseldiğini anladı; çıktı.

Zaten dönüş zamanıydı. Sürüyü önüne katarak köyüne dönmeğe istedi; lâkin koyunlar onu görmedikleri için yürümüyorlardı; iki köpek de onun kokusunu alıyorlar; lâkin görmedikleri için hayret ve dehşet içinde havlayıp duruyorlardı.

Eğer bu mahzurlar olmasa sürünün köye dönüşü ve çobansız zannedilmesi gerçekten eğlenceli olacaktı.

ve sevinçle parladı ki mağarayı dışarıdan daha aydınlık yapacak sanıyordu; heyecandan çarpan kalbini kuvvetli ellerle bastırdı; taş pırl pırl ışıldayan yüzüğe daha yakından baktı; yavaş yavaş, hem çekinerek, hem de hırsıyla onu tuttu; çıkardı; kendi parmağına geçirdi. Acaba artık görünmüyor muydu?

Evet görünmüyordu. İşte kendi bacaklarını, kendi ellerini ve kollarını, kendi gövdesini, kendisi de göremiyordu. Yüzüğü çıkarınca eskisi gibi görmeğe başladı; takınca gözden kayboldu. Lâkin ellediği zaman her tarafını aynı halde ve şekilde buluyordu.

Kigs büyük bir sevinç içinde, artık koyun sürüsüne hizmet değil, insan sürülerine kumanda edecek bir adam kudretini kendisinde buluyordu. Mağara biraz daha aydınlanınca dışarıda yağmurun kesildiğini, gök yüzünün açıldığını, bahar güneşinin gene bütün ihtişamıyla yükseldiğini anladı; çıktı.

Zaten dönüş zamanıydı. Sürüyü önüne katarak köyüne dönmeğe istedi; lâkin koyunlar onu görmedikleri için yürümüyorlardı; iki köpek de onun kokusunu alıyorlar; lâkin görmedikleri için hayret ve dehşet içinde havlayıp duruyorlardı.

Eğer bu mahzurlar olmasa sürünün köye dönüşü ve çobansız zannedilmesi gerçekten eğlenceli olacaktı.

(Arkası sayfa 7 sütun 6 da)

İçki yasak edilmeli mi?

İçki taraftarları da
ortaya kuvvetli
deliller atıyorlar

İçki taraftarları

"Alkol insan ruhunda tekâmül yaratan bir kudrettir,"

● Malatya, Galib Atmaca:

— İçkinin ortadan kaldırılmasına bence imkân yoktur. Alkolü az almakla beraber, ister neşeli, ister kederli nasıl olursam olayım; o mübarek suyu, kendime en yakın bir arkadaş telâkki ederim. İçkiyi kendini bilenler içmeli dir.

Muhterem mebuslarımızdan birinin bu mevzu etrafındaki münaakaşlar sırasında söylediği gibi iş dönüp dolayıp «içtimai terbiye» meselesine dayanır.

● Fethiye, Dereköylü Kadir Sinan:

— Bir genç muharririn bu mevzu etrafındaki mütalealarına tamamen iştirak eder ve derim ki; içki yasağı, tatbik kabiliyeti olmayan bir nazariyeden ibarettir. Her nevi alkol, elem ve ızdırabı gider. İnsan ruhunda tekâmül yaratan bir kudrettir.

Bazıları vücudun yarayan alkol, meyvalardan da temin olunabilir diyorlar. Bu iddia doğru değildir. Meyvanın testikleri başka, içkinin malûm ve makbul hususiyetleri gene başkadır. İçki; günün bedeni ve dimağı yorgunluklarını giderdiği halde bir şeftali bir eimam ancak mideyi şişirir.

Aynı zamanda içkinin men'iciddi bir netice vermekten çok uzaktır. Eski yasak zamanında nelere, ne açığözlülüklere şahid olmadık ki; kaçakçılar haricinden temin ettikleri mahiyeti bozuk malyilerle binlerle vatandaşın midelerini altüst etmediler mi? Paranın hedolduğuna mı yanarsın, yoksa vücudun harab olduğuna mı acırsın...

Velhasıl içki yasağı çıkar yol değildir.

(Arkası sayfa 7 sütun 6 da)

İçki aleyhtarları

"İçki bütün musibet ve fenalıkların anasıdır,"

● Kemaliye Geço köyünde şoför Şakir Esmer:

— Cemiyetin idamesi, faziletin artması ve neslin çoğalması bakımından içki sureti kat'iyede menolunmalıdır.

Zira o, bütün musibet ve fenalıkların anasıdır.

İçki içildiği zaman, insanda mevcut güzel hasletler, bir anda kötülüğe temayül ve inkılâb etmektedir.

Birçok tezahürlerine şahid olduğumuz bu hakikati niçin ve neden inkâr edelim?... Müskiratı menemek, camiaya hizmet eylemek demektir.

● Bilecik P. T. T. İdaresi memurlarından Cemal Atayata:

— İçki, sıhhi ve içtimai hayatta her türlü fenalıklara yol açtığı içindir ki, müsibet ahlak ve manlık telâkkileri huzurunda fesad ve tereddidi unsuru olarak mütalea olunmağa mahkûmdur.

Ferdin, allenin ve dolayısıyla cemiyetin bu afet yüzünden uğradığı gayri kabili tahammül vaziyetleri burada tadad etmeğe lüzum görmüyorum. Çünkü bu, cümlece malûm ve müsellem bir keyfiyettir.

İçkinin bu menhus musibetlerinden gençliği ve nesli âtiyi korumalı ve kurtarmalıyız. Zira, vicdan ve şuur çok haklı bir muhafazakârlıkla, içki serbestisinin men'ini âmirdir.

Zamana muhtaç olan bu amiriyet, nazariye halinden çıktığı gün, mesele halledilmiş olacaktır.

● İstanbul Tıp Fakültesi okurlarından Galib Özding:

— Ferdi bakımdan içki hakındaki fikirleri kısaca atalım: (Arkası sayfa 7 sütun 5 te)

Nedamet getiren meşhur bir dolandırıcının hatıraları

MAHMUT SAİM

hayatını ifşa ediyor

Hayatta en korktuğum gece!...

(Habis kelimesini işitince bütün çenelerim kilidlendi... İşte: Hiç şüphesiz idama gidiyordum... Şaşkın şaşkın şu cevabı verdim: — Aşağıda o bahis!

Üçü birden başucumdan çekilip gittiler... Müthiş bir canavarın ağzından muvakkaten olsun hayyatını kurtarmış bir adam gibi rahat bir nefes aldım... Zihnim durmuştu... Belki kalbim de işlemiyordu... Yalnız alnımdan soğuk ter tanelerinin döküldüğünü hissediyordum... Sanki yorganı açmıştıyordum gibi yorganın altında büzülmüştüm... Nefes bile almıyordum...

Beş on dakika sonra gene başucuma geldiler:

— Efendii!... Hişt!... Yahu Mahmud Saim senmişsiz... Nereye gitsek sana yolluyorlar... Seni tarif ediyorlar...

Ah hayat! Şimdi beş on dakika daha fazla yaşayabilmek için onları başucumdan tekrar savabilmek için çare arıyorum... Fakat artık o çare de yoktu. Çenelerim birbirine çarparak yatağımın kalktı. Demek bu gece son gecem imiş... Bir titreme aldı. Pancalonu giymiyordum...

— Ah... Decim... Keşki yalnız ayak başkabağ bir sokak hamalı olsaydım da şu müellim âkibete duçar olmasaydım...

Gardiyanın biri sordu: — Galiba vereceğin olmalı ha...

Sen düşündün mü hocam? Hak sahibi bir gün hakkını ister? Doğduğumuza inandığımız gibi öleceğimizize de inanmalıyız...

Çenelerim birbirine vuruyor: — Evet... dedim... Artık ne alacak kaldı; ne verecek... Her halde öteki dünyada adresimi bulamayacaklar... Bulamayacaklar amma; bu âkibet fena...

— Paran var mı hocam?... Paran varsa tatlıya bağlarsın; elinden kurtulursun?...

— Azrailin mi?... — Amma da tuhaf adamsın hocam... Halbuki o senin için hiç fena bir söz söylemiyor!...

— Kim söylemiyor?... — Meddah Kâzım Bey...

— Nasıl meddah Kâzım Bey? — Seni niçin uyandırdık ya...

Meddah Kâzım Bey şimdi dört arkadaşla geldiler... Senin burada olduğunu duyunca ille Mahmud Saim Beyi getiren konuşalım biraz diye ısrar ettiler... Eh... Malûm

ya... Burada hatırları sayılan adamlardır.

— Beni bu vakit onun için mi uyandırdınız?

— Ya ne için olacak?... — Öyle ya... Aklim başıma gelmeğe başladı... İdam olunacak bir kabahatim yoktu!...

Karyolanın kenarına oturdum... Gözlerimden yaş aktı... şu beş dakikada belki beş senelik ömrüm gitmişti...

Meddah Kâzım dört arkadaşla beni görünce gülmeğe başladılar. Gardiyanlar nasıl korktuğumu onlara söylemişler. (Her halde sende bezingânlık var... Amma da tabansızmışın...) diye alay ediyorlardı.

Kâzım dedi ki: — Yahu... Seni böyle gece yarısı niçin uyandırdık bilir misin? Kanunî akın erer! Bizim şu cürmümüze bir fetva ver bakalım!...

Biz; şu arkadaşlarla beraber Unkapanında bir ev tuttuk... Ev yanğın yerinde. Kapağı bir levha yaptık. (Zeyrek polis komiserliği)... Bir komiser ve bir polis elbisesi de tedarik ettik. Civarımızda caddede (Mişon) (Haronaç), (Yasefaki) namında üç Yahudi sarraf var...

Arkadaşlardan birini bu sarraflara yolladık... Birer lira bozdurduk. Beş dakika sonra; bu arkadaş polisle sarraflara yolladık. Polis Yahudi sarrafa sordu: — Bu adama bir lira bozdunuz mu?

— Evet paşam. — Bu herif kalpazan. Ne kadar para varsa torbaya koyun, bu yurun karakola... Komiser bey paralarınızı muayene edecek. Resmî polislin sözünden üç Yahudi sarraf zerre kadar şüphelenmedi. Paraları torbalara koyarak karakola geldiler. Ben komiserdim. Evvelâ Yahudilere ben çıktım: — Sizde hiç sıklamak yok mu be?

— Ne yaptık paşam?... — Daha ne yapacaksınız, Kalpazan herife para değiştiriyorsunuz... Daha bundan büyük kabahat olur mu? — Yahudiler korkudan bembeyaz kesildiler.

Polise sordum: — Necati Efendi... Bu heriflerin dükkânlarında ne kadar para varsa hepsini torba ile getirdin mi? — Evet komiser bey... Üç sar-

rafta altı bin lira kadar para var. — Yarısı kalp olmalı... — Yahudiler: — Aman paşam ne diyorsunuz. Biz esnafız, paralar kalp değildir. — Esnafı mesnaf görürsünüz. Şimdi darbhânenen gelecekler. Paraları muayene edecekler... Bunlar kalp çıkarsa görüşürüz. Polis efendi... sunları nezarethaneye at.

Evde bir kömürlük vardı. Üç Yahudiyi kömürlüğe kapadık, levhayı kapıdan indirdik, elbiseleri arkamızdan çıkardık. Altı bin liranı pay ettik... Braktık kaçtık!

— Ya Yahudiler? — Yirmi dört saat kömürlükte kalmışlar. Etraftan işitilmiş. Gelelik çarışmışlar. Verdikleri eşgal üzerine bizi yakaladılar. Şimdi fetvayı ver bakalım hocam... Bizim cezamız nedir?...

Şimdi korkutmak sırası bana düşmüştü: — İp!... dedim. — İp mi? Amma da yaptın ha... Halbuki ben yarın çıkacağım... — Nasıl çıkacaksın? — Hem çıkacağım... Hem de sahidin komiser olacağım...

— Sahte elbiseleri yanğın yerinde sakladım galiba... Fakat bu defa maymun gözünü açmıştır. — Hayır!... dedi. (Cebinden bir kâğıd çıkardı). Şu telgrafı oku...

Telgraf kopyasını okudum: Atebehi cenabı şehriyariye: Mühim bir ihbarım var. En acele şekilde sarayı melûkâneye celbimle huzuru şahanelerine kabulümü niyaz eylliyorum. İfade ve ferman hazreti menlehtëmendir.

Eski zaptiyede Meddah Kâzım Mahmud Saim Altındağ (Arkası var)

Büyük güreş

Aliço açık oyundan fayda görmeyince Yusufa gaddarcasına tırpanlar atmaya başladı fakat ondan da aynı şekilde mukabele gördü

— Emredersiniz paşam...
Mesele hallolmuştu. Kumandan çazgırı çağırdı. Davul zurnaların çalmasını emretti.
Davul, zumalar çalınmaya başlandı; ahali güreş oluyor diye yerli yerine seğırtti.
Kumandan, çazgıra ikinci emrini de verdi:
Kavasoglundun; güreşmeyip meydanı terkettiğini Yusufa, Aliçonun meydana başa, baş kaldıklarını ilân etti! Haydi...
Çazgır, kazan dibine geldi. Bağırıyordu:
— Hey! Ahali... Kavasoglu meydanı Yusufa, Aliçoya terk edip çekildi. Şimdi; meydan Yusufa, Aliçonundur... Meydana gelinler!
Gecedenberi devam edip duran dedikodular bir anda, sonüvermişti.
Demek Kavasoglu, meydanı terk etmişti. İyi olmuştu. Yusufa, Aliçonun güreşini doya doya seyredeceklerdi.
Aliço; bu haksızlığa kızmıştı. Kırk yılda bir şansı gelip kendini bulmuştu. Hem de bu ihtiyar halinde... Bu nasıl işti? O, Kavasoglu nu tanırdı; öyle kolay kolay meydan yerini bırakıp gitmezdi. Mutlak bu işte bir dalavere vardı.
Fakat; ne diyebilirdi. Kavasoglu ilân ettiriyordu. Meydandan çekildiğini söylüyordu. Bu hareket kim tarafından vaki olursa olsun haksızlık idi.
Hak; başpehlivanın onlar güreştikten sonra finale güreşmesi lâzımdı.
Ne ise; sallana sallana meydana geldi. Yusuf da peşinden geliyor du.
Yusuf, bu işe memnundu. İki kişiyle değil, tek kişiyle; hattâ; meşhur Aliço ile bir an evvel güreşip taze, taze kolunu paylaşıcaaktı.
Aliçonun, çok kızgın olduğu yüzünden belli idi.
Ayan ve paşalardan birçoğu da bu işe kızmışlardı.
Hattâ; paşalardan birisi çazgıra gelip sordu:
— Sana, bu emri kim verdi?
— Kumandan ve vali paşa...
— Kavasoglu orada mıydı?
— Yoktu. Paşa çadırında yalnız idi.
— Et. Böyle haksızlık olur mu?
— Vallah, bilmem paşam... Kumandana söyleyiniz...
— Sen, eski bir pehlivan sıfatıyla neden an'ane ve teamülün böyle olduğunu söylemedin?
— Ben, emir kuluyum... Ne diyebilirim?
Bu paşa, Gümülcüne paşaların dan biri idi. Oranın ayan ve derebeylerinden idi. Çazgıra şunları tekrarladı:
— Ben, gelinceye kadar güreş tehir et... Şimdi gelirim...
— Aman paşam çabuk geliniz...

Sonra, başım derde kalır...
Paşa; doğruca kumandanın çadırına gitti. İçeri girdi. Ve söze başlayarak:
— Paşam; Kavasoglundun mey dandan çekilmesi muvafık değildir. İhtiyar Aliçoya gaddarlık etmiş oluyoruz. Bu meydanın yirmi bu kadar senedir başpehlivanlığını üzerinde taşıyan böyle namdar bir adam, ahir ömründe bu suretle hareket etmek muvafıkı adalet değildir. Dedi. Kumandan ve vali paşa; olduğu yerden nezaketle karışık bir şekilde fırladı ve:
— Efendim; ne yapalım? Halk, iki taraflı oldu. Münakaşa, mücaadeleye girdi. Ahali birbirini mi kırsın?
— Bu işte halkın günahı ne? Güreşin an'anesi ne ise, o şekilde hareket etmeği istemeleri bir arbede midir?
— Arbede değildir de nedir paşam? Görmüyor musunuz, geceden bu vakte kadar, otuz bin kişiye tutan halk, durmadan dedikodu yapıyorlar... Tarafgirler arasında maazallah mücaadele çıkarsa ne yapalım? Sonra; benden sorular, ve beni mes'ul ederler... Başka türlü hareket etme imkân yoktur.
— Fakat; haksızlık ediyorsunuz; Gümülcüneliler namına bu haksızlığı zaî şahâneye arzedeceğim. Beni mazur görünüz paşam...
— İstediginiz gibi hareket etmekte muhtarsınız, padişahımız efendimiz hazretlerinin tebaası sadıkların yok yere birbirlerini kırdırma ve kitale sevkettiye mezum değilim...

(Arkası var)

YAKINDA SON POSTA'da

Sizi merakla sürükleyecek bir eser

Gönüllü Fahişeler

YAZAN
Nusret Safa Coşkun

1941 in en şayanı dikkat romanı olacaktır

Bursada

Türbelerin etrafı açılarak buralara park yapılacaktır

Bursa (Hususi) — Yeşildeki Çelebi Mehmedin türbesi Muradiye türbeleri civarındaki tarihi medreselerin tamirine başlanmıştır. Bu kıymetli Türk sanat eserlerinin tamirleri biter bitmez müze müdür - lüğünce Muradiye türbeleri etrafındaki arsalar satın alınarak park haline konulacaktır. Müze müdür - lüğü ayrıca vilâyet hududu dahilinde bulunan tarihi şahsiyetlerin anıt ve abidelerini tesbit ederek vilâyetimizi alâkalyan bir eski eserler haritası meydana getirecektir.

Sındırgıda yeni tütün mahsulü bereketli

Sındırgı (Hususi) — Sındırgı ve civarına yağmur yağmış, tütünlere çok faydası dokunmuştur. Bu sene Sındırgı tütünleri nefis bir surette neşvünema bulmaktadır. Kırtım başlamak üzeredir.

Bartında zararlı bir haşere

Bartın (husus) — Kaza ziraat muallimi Salâhattin Konu, Murad - bey köyünde tetkikat yaptığı sırada, geç yetişen buğdaylarda «süne» haşeresine tesadüf etmiştir. Bunun üzerine, civarda yapılan sıkı araştırmalarda, bu haşerenin başka buğdaylara da âruz olduğu görülmüş ve muayyen bir sahada bulunan haşerenin zararlı bütün köylülere anlatılarak yayılımının önüne geçilmesi icabı ettiği bildirilmiş ve böcekler teker teker toplatılıp yakılmıştır. Bu suretle, buğdaylarımız, ileride vukua gelecek büyük zararlardan kurtarılmıştır. Yapılan tahkikat, böcekli tohumun iki yıl önce Kurucuşileden geldiği anlaşılmıştır.

Haşerenin, başka köylerde de bulunup bulunmadığı araştırılmaktadır.

Bursada beden terbiyesi faaliyeti

Bursa (Hususi) — Beden terbiyesi Bursa bölgesi istişare heyeti bölge başkanı vali Refik Koraltan'ın riyaseti altında toplanmış, gençlik teşkilâtine bu teşkilâtin faaliyetini alâkadar eden mevzuları tetkik etmişlerdir. Heyet, gençlerimizin daha toplu, canlı ve sistematik bir şekilde faaliyetini hızlandırmak yolunda mühim kararlar almışlardır. Bu arada gençlerin daha düzgün ve daha esaslı bir şekilde çalışmalarını temin için lüzumlu olan malzemenin bir an evvel alınmasına, stadyomda muhtelif tesisatın yapılmasına, şimdilik 300 kişilik ahşap bir tribünün inşasına karar verilmiştir.

Beden terbiyesi mükellefleri için alınmasına lüzum gösterilen bu malzeme bedelinin karşılamak üzere de bütçeden 835 liralık bir münakale - nin yapılmasına karar vermişlerdir.

Uludağda iki büyük kamp kuruluyor

Bu kamplardan biri yalnız çocuklara tahsis edilecek, dağda inşaat devam ediyor

Uludağ korularının birisi

Bursa (Hususi) — Uludağ Bursalılar için bir sayfiye daha doğrusu tam manasile bir eğlence yeri haline girmiş bulunmaktadır. Kışın, zevk ve eğlence arıyan insanlar için tükenmez bir neşe membaı olan bu şirin dağ, yazın da yorgun kafaları dinlendiren yitpranmış vücudları canlandıran bir hayat kaynağı olmuştur denilebilir. Halkın dağa karşı olan bu alâka ve tehaacümünü gözönünde tutan alâkadarlar, bu maksadla Uludağdaki otelerde birçok değişiklikler yapılmaya karar vermişlerdir.

Dağcılık klübü de bu hususta büyük gayretler sarfetmektedir. Bu aydan sonra dağda iki kamp kurulacaktır. Doğrudan doğruya çocuklar için kurulacak olan bu kamp, Uludağın en güzel yerlerinden biri olan ve meşhur Apolyond gölünü nezareti altında bulunduran Dolubaba civarında kurulacaktır. Bu münasebetle valimiz Refik Koraltanla parti müfettişi Samsun meb'usu Zühtü Durukan Uludağa gitmişler orada yeniden yapılmakta olan bazı inşaat ve tamirat işlerini gözden geçirmişler aynı zamanda kurulacak olan

Geliboluda Namık Kemal ihtifali

Gelibolu (Hususi) — Namık Kemal'in ölümünü senei devriyesi münasebetle her yıl Gelibolu Halkevi tarafından yapılmakta olan ihtifal kalabalık bir halkın iştirakile büyük şairin Bulayırda bulunan mezarı başında toplanmıştır. O gün Gelibolu'lar, Halkevi üyeleri ve köylüler şairin mezarına çelenk koymuşlardır. Çanakkale ilk öğretim ispektörü Emem Övil tarafından (Namık Kemal'in hayatı) hakkında bir konferansı müteakib Mevlid okunarak ihtifale nihayet verilmiştir.

Yüksek Ziraat Enstitüsü talebeleri Sivasta

Sivas (Hususi) — Yüksek ziraat enstitüsü talebeleri şehrimiz çevresindeki köyler üzerinde ziraat tetkiklerine devam etmektedirler. Gönderdiğimiz resim bu talebelere bir grupu Yıldızeline bağlı Kavak köyünde göstermektedir. Talebeler burada ziraat tetkikler yapmaktadır.

Trakya'da

Babaeski ve Vizedeki kıymetli eski eserler korunuyor

Edirne (Hususi) — Babaeski ve Vize belediyeleri son zamanlarda takdirle karşılanacak faaliyet göstermektedirler. Bu iki belediye - mimiz Türk mimarisinin dördü, be - ger asırlık eserlerini kurtarmış ve halka açmıştır. Bu gidişi Lülebur - gaz ve Malkara belediyeleri de takib edecektir.

MİLLî varlığımızın kültür hüc - ceti sayılan bu eşsiz abideleri kur - tarmak, devlet varlığının asırlık nisanelerini yeniden yaşatmak de - mektir. Bu eserleri tahribkâr el - lerden kapıp koparmak kültür müca - delesinin baş unsurudur.

Edirne'de eski Parti mutemedi vefat etti

Edirne (Hususi) — Vilâyetimiz eski Parti mutemedi ve halen vi - lâyet Parti idare heyeti azasından mektubî mümeyyizi müteakibi Hü - samettin Ergut hayata ebediyen gözlerini kapamıştır. Trakya ve bil - hasa Edirne muhitince çok iyi ta - nınan ve herkesin teveccüh ve mu - habbetini kazanan Hüsamettin Er - gutun ebedî kaybı büyük teessür - lerle karşılanmıştır.

Edirne Vali ve Emniyet müdürünün seyahatleri

Edirne (Hususi) — Bir işin in - celenmesi için Uzunköprüye gitti - klerini bildirdiğim vali Ferid Nomer; Cumhuriyet müddeiumumisi Asir Aksu, emniyet müdürü A. Rifat Ke - merdere Edirneye avdet etmişler - dir.

Uzunköprüde bir arabacı boğuldu

Edirne (Hususi) — Uzunköp - rüde Değirmenci köyü deresinden arabası ile geçmekte olan Osman oğlu Necib her nasılsa düşüp sul - arın cereyanına kapılarak boğulmuş - tur. Hâdiseye zabıta el koymuştur.

Pire limanında zayı olan 50 kuruşluklardan biri sürülürken ele geçti

Edirne (Hususi) — Pire lima - nında yanan vapurdan denize da - ğılan ve tedavilden menedilen ev - rakı nakdiyeden 50 kuruşluğun bir a - dedini her nasılsa eline geçiren Alipaşa çarşısı arkasında bakkallık eden Davit oğlu Salamon bu parayı borcu mukabilinde peynirci Kamal oğlu Yasefe sürdüğü anlaşılmış ve emniyetçe tahkikata el konmuştur.

Muratlıda tren bir kızı çiğnedi

Muradlı (Hususi) — Edirnedan İstanbula kalkan tren Lüleburgaz yakınında bir kız çocuğunu çiğne - diğinden Muradlıya üç saat rötarla gelmiştir.

YAZAN : EKREM REŞİD

Kaldırımı işgal edip bir dükkâ - na gözlerini dikmiş olan bir takım insan nazarı dikkatini celbetti. Bunlar burada ne yapıyorlar ve neye bakıyorlardı. Yanıştı. Dükkân bir milli piyango bileti bay - ine aiddi. Toplanmış olan halk da ikramiyeye kazanmış olan numarala - rın asılı listesini tetkikle meşgul - dü. Demek bugün aynı yedisidi. Aynı yedisidi... Aynı yedisinde Diürrünün yapacağı bir iş vardı?... Fakat neydi?... Bir müddet dü - gündükten sonra buldu!... Bugün Şakrakla Bücür evleniyorlardı. Kendisi de düğüne davetliydi. Az kalsın arkadaşlarının bu mes'ud gününü unutacak bu iki arkadaş - ının saadetine iştirak edemiyec - tekti. Buna da sebep Naimiyedi. Çılgın kadın insanada ne akıl bira - kıyordu ne fikir! Menhus kadın!... İyi ki bu düğünü vaktile hatırla - mıştı. Henüz dükkânlar açıldı. Düğün hediyelerini alabilecekti. Birçok dükkân doluştuktan, bir çok tereddüd geçirdikten sonra

tuvalet takımını havi, timsah de - risinden güzel bir yol çantasına karar verdi. Şakrakla Bücür gibi evsiz, barksız, yersiz yurdsuz kim - seler için daha münasib bir hediye bulunamazdı, Serseri hayatların da bu çanta onlara her zaman fa - zım ve faydalı olacaktı. Gerçi fiatı biraz yüksekti amma ne çare... Bari yakında ayrılıp tekrar bir - birile veya her biri bir başkasile evlenmeye kalkışsalar!... O zaman bir veya iki - evlenmelerin adedi - ne göre - hediye daha almak lâzım gelecekti.

ketmek oldukça firaklıydı. Fakat ne çare, her ay yüz lira kira ver - mesine imkân yoktu. Diürrü, bu acıklı düşünceler üzerinde fazla te - vakküf etmek hayırlı olduğunu düşünerek bir iki defa, muhtelif perdelere üstünde:
— Yaşasın Hürriyet!...
Diye bağırırdı. Bunu, hürriyetin her şeyden kıymetli olduğuna ken - dini ikna etmek için yapıyordu. Çok geçmeden kani olduğuna kanaat getirdi, daha doğrusu kendini al - danmış addetti.
Vakit gecikiyordu. Alelacele soyundu, smokin - e frak arasında bir hayli tereddüdden sonra smo - kine karar verdi. Fakat gene frakını giydi. Duvardaki aynada kendisini iyice muayene ettikten sonra dudaklarında hafif bir teba - süm peyda olmuştu. Hiç şüphesiz ki Diürrü kendinden memnundu. Hediyesi aldı, apartımandan çıktı, merdiveni indi, sokakta geçen bir taksiyi durdurdu, çiçekçiye uğradı, muazzam bir gül demeti yaptırdı,

sonra elinde çanta, kolunda çiçek - lerle düğün yemeği yenilecek olan Tepebaşındaki bir lokantanın ar - ka salonuna girdi.
Girmesi büyük tezahüratla kar - şılandı. Kara Aslan kendisini kapı - dan istikbal etmişti:
— Nerede kaldın?... Seni bekle - yorduk... Karnımız zil çalıyor!... Cambazhanenin bütün arkadaş - ları burada toplanmışlardı, Yıldız, Neşe, Sülün, at cambazları, vahşi hayvanat mürebberleri, herkes, her - kes ve tabii gelinle güveyi... Diü - rrünün hediyelerini büyük bir hay - ranlık uyandırdı.
Şakrak memnundu, bahtiyardı. Bücüre en tatlı gözlerle bakıyor - du. Bücür işe mutad şakacılığını tenketmişti. Kimseye takılmıyor - du. Hayatının bu dönem noktasın - da kendisine âdetâ ciddiyet gel - mişti. Mes'ud ve sakin, muhayyel zıfır marşlarını dinliyordu. Fakat yemek yenilip, bolca içildikten sonra herkes gibi o da ciddiyetini pek uzaga attı.
Bir aralık Kara Aslan sükût e - dilmesini istedikten sonra, şöyle devam etmişti:
— Arkadaşlar!... Pek sevgili, pek kıymetli dostlarımıza ben'im - de ufak bir düğün hediye var... İşte!...
Bu sözleri söylerken kapıyı aç - mıştı. İçeriye altı kişiden mürek - keb bir caz heyeti alkışların, çaya

Kara Aslan'ın nâralarının arasında içeri girdi. Cambazhane san'atkarı olmak örf ve âdetleri bilmemeği istilzam etmez. En muhafazakar bir sarayda olduğu gibi dansa en evvel gelinle, güveyi başladılar.
Bir müddet sonra herkes hop - lıyor, zıphyor, dönüyor, güliyor - du. Yıldız bir müddettenberi kay - bolan Sülünü aramakta ve bulma - yarak derin teessürler duymak - tıydı. Sülün usulca sıvışmıştı. O kadın!... Mutlak o kadın ona an - cak on ikiye kadar müsaade ver - mişti. Sülün, gece yarısından ev - vel dönmek şartile o mahud kadı - nın pençesinden kurtulabilmişti.
Şimdi de söz dinliyen uslu bir çocuk gibi arkadaşlarını terkede - rek cadının bulunduğu yere git - mişti. Yıldız Sülünü kaybetmiş ol - masından dolayı ağlamak üzere bulunuyordu. Yemekte sevgilisin - den çok uzak düşmüştü. Kendisi - le ancak birkaç kelime, bir iki teba - süm teati edebilmişti!... Yemek esasında, sofradan kalktıktan son - ra görüşebileceğini ümid etmişti. Şimdi ise bu ümid boşa çıkmıştı. Çünkü Sülün ortadan kaybolmuş - tu.
Fakat bu mes'ud gecede Yıld - zın meyas olması talihin fazla in - sansızlığına hüküm sürdürebilecek mahiyettedir. Halbuki herkesçe malumdur ki talih sevgililere yar - dımcıdır. Buna da delil olarak ka -

pının açılması Sülünün girmesi gösterilebilir. Yıldızın yüzü birden bire aydınlanmıştı.
— Sülün!...
— Yıldız!...
Sanki demin birbirlerini gör - memişlerdi, sanki uzun bir ayrı - lıktan sonra iki sevgili buluşuyor - du.
— Yıldız... Seni gördüğüme çok memnunum... Fakat mâni ol - mayım, içeri girdiğim vakit galiba birini arıyordun...
— Evet... Seni...
— Benim mi?...
— Evet... Neredeydin?...
— Tik-Taka gitmiştim... Ma - lûm ya numaram var...
— Ya... Öyle mi?...
— Evet... Çalışıyorum...
Ufak bir tereddüden sonra Yıldız dudaklarını yakmakta olan sualı sordu:
— Kiminle?...
— Kendi kendime!... Yalnız... Birkaç zamandır hep yalnızım, sahnede, hayatta...
— Sonsuz bir sevinç Yıldızın göz - lerini parlatıyor, yüzünü kızartı - yordu. Bu sevinç sesinde de mev - cuddu:
— Yalnız... Demek yalnızım öyle mi?...
— Evet... Öyle...
— A... Çok memnun oldum!...
— Neden?...
(Arkası var)

Son Posta

SPOR

Dünkü millî küme maçları

Fener ve G. Saray İzmir takımlarını yendiler

Millî küme maçlarına dün Kadıköyde Fener stadında devam edildi. Bir gün evvel mağlûb olan İzmir takımlarının oyunu pek göz tutmadığı için dünkü maçlarda da pek az seyirci vardı.

Dün ilk maçı Galatasarayla Altınordu yaptı. Galatasaray karşısında Altınordunun uzun boylu dayanabilmesi mümkün değildi.

Fenerbahçe karşısında 5 gol yiyen Altınordunun hem yorgunluğu hem de bozulmuş bir maneviyatla sahada tutunması çok güçtü. Nitekim Galatasaray pek büyük denecek bir hakimiyetle oyuna başladı. Altınordu bu müşkülü çok evvel den görmüş olduğu için selâmeti müdafaa buldu.

Fakat Galatasarayın her an artan tazyiki karşısında bu müdafaa fazla dayanamamış ve Altınordu ilk golü de 10 uncu dakikada yemişti. Oyun öyle bir şekil aldı ki Galatasaray beş dakika sonra Salâhattin'in şütle ikinci golü de yaptı.

Topa rasgele vurmuş yapan Altınordu 28 inci dakikada Salâhattin'in frikikten yaptığı üçüncü, 35 inci dakikada Eşfağın şütle 4 üncü gollerini de yedi. Galatasaray bu kadar gol arasında bir o kadarını kaçırmış ve devreyi 4-0 galib olarak bitirmiştir.

İkinci devrede rüzgârla beraber oynayan Altınordu biraz hareket geldi. Said ve Handiden başka kimsenin sürükleyemediği bu hücumlar şahsi olduğu için Galatasaray müdafaaında rahat ve kolaylıkla kırılıyordu. Galatasaray biraz müdafaa başlıyan telâş üzerine durulmuş, Altınordu da gol yemeden bir müddet kurtulmuştu.

Fakat bu çok uzun sürmedi 34 üncü dakikada Mehmed Ali başınca, bir dakika sonra da Eşfağ Galatasarayın altıncı sayılarını yaptı. Altınordu hiçbir mukabele bulunmadan maçı 6-0 kaybetti.

Galatasaray: Osman - Faruk - Adnan - Musa, Enver, Salim - Bülent, Mustafa, Salâhattin; Eşfağ; Mehmed Ali.

Altınordu: Necati - Nuri; Şeref-Fehmi; Said; Halil Muammer, Elüseyin, Said; Hamdi; Kemal.

Hakem: Samih (İ.Spor)

Fenerbahçe 4 — Altay 2

Fenerbahçe bu maçı Küçük Fikret ve Ali Rıza ile düne nazaran daha kuvvetli bir şekilde çıktı. Bu itibarla biraz daha canlı olarak oyuna başladı. Altay iyi bir mukavemetle Fenerbahçe tazyikinden kurtulup hareket geçtiği zamanda oyun hissedilir bir şekilde Fenerbahçe kale si önünde oynanmaya başladı. Altay sıkı esen rüzgârla beraber oynadığı için hücumlarında daha müessir oluyordu.

Fenerbahçe güzel bir hücumda en büyük fırsatı kaçırdı. Niyazi boş kale dururken topu kenara atmıştı.

Yavaş yavaş Altay kalesine yüklenen Fenerbahçe 10 nci dakikada K. Fikretin sıkı bir vuruşu ilk golü yaptı. Easesen bozuk oynanan maç bu sayıdan sonra büsbütün gevşedi. Sahada yirmi iki kişi geliş güzel çırpınıyordu. Altay sol açığı için bir hareketine kasdı bir şekilde favul yapan Aydın hakem saba-dan çıkarınca Fenerbahçe 24 üncü dakikadan itibaren 10 kişi ile kaldı.

Fenerbahçeyi fazla bir gayrete sevkeden bu hal üzerine yapılan bir hücumda Altay pek karışık bir şekilde ve 27 nci dakikada ikinci golü yedi. Altay takımında dahili bir kargaşalık vardı. Sağ açığa oynadığı için küskün bir şekilde oynayan Saim nihayet merkez muhacime geldi ve bu suretle takımın oyun-ular arasındaki ahengi temin edilemiş oldu. Nitekim Saimin idare ettiği güzel bir hücum Basrinin şütle 33 üncü dakikada Altaya ilk ve iyi bir sayı kazandı. İki taraf için sert ve sinifli bir şekil alan oyun karşılıklı bir mücadele ile devam etti. Altayın hakimiyeti altındaki ilk devre 2-1 Fenerbahçenin lehine bitti.

İkinci devrede Fenerbahçe hücum hattını gene değiştirmek mecburiyetinde kaldı. Rebii sol açığa, Naci de sağ içe gelmişti. Fenerbahçe oyuna çok hakim olarak başladığı halde Altayın ani bir hücumunda çok müşkül vaziyette kaldı. Birbirine giren Altay muhacimleri 8 inci dakikada Yunusun şütle ikinci ve beraberlik sayısını yaptılar.

Fenerbahçe bu beraberliği bozmak için çok çalıştı, halbuki Altay da enerjik bir oyunla mukabele ettiği için oyunda çekişme fazla oldu. Altay müdafaaadaki topluluğu, hücumda gösteremiyor ve yalnız Saim oynuyordu. Böyle olduğu halde Altay mühim denecek fırsatlar bulamadı. Fenerbahçe Altay kale si önünde o kadar çok uğraştı ve dindirdi ki bunun semeresini ancak 35 inci dakikada Nacinin yaptığı üçüncü golde elde etti. 38 inci dakikada Naimin yaptığı fevkalade güzel bir gol Fenerbahçeye dördüncü sayıyı kazandırdı.

Artık oyunu Fenerbahçeye terkeden Altay maçı 4-2 kaybetti.

Fenerbahçe: Cihad - Murad, Ali Rıza - Ömer; Zeynel, Aydın - K. Fikret, Niyazi; Naim; Naci, Rebii.

Altay: Şahab - Ali, Raif - Salâh Ömer, Tahsin - Saim, Basri, Bayram, Yunus, Hakki.

Hakem: Adnan Aktin (İstanbulspor)

Ömer Besim

Dün yapılan yüzmeler

İstanbul Su Sporları Ajanlığı tarafından tertib edilen mevsimin ilk yüzmeye yarışları dün Moda havuzunda büyük bir muvaffakiyetle yapıldı.

Suların henüz kâfi derecede sıcak olmadığı bu sırada yapılan yarışlarda iyi sayılacak derecede güzel neticeler alınmıştır.

Müşabakalara Galatasaray, Fenerbahçe, Beykoz ve Beşiktaş klublerinden 46 yüzücü iştirak etmiştir. Elde edilen dereceler şunlardır:

100 Serbest: Mahmud (Galatasaray) 1.04, Rauf (Beykoz).

200 kurbagalama: Yusuf (Galatasaray) 3.13, Hikmet (Beşiktaş).

100 Sirtüstü: Fuad (Beykoz) 1.29.4, Necati (Beşiktaş).

400 Serbest: İbrahim (Beykoz) 6.15, Sadullah (Galatasaray)

Templen: Fuad (Beykoz) 90 puan, Hariton (Galatasaray).

Bu müşabakalardan sonra beyaz ve kırmızı namile iki takım arasında su topu müşabakası yapılmış, neticede 3-1 kırmızı takım galib gelmiştir.

Yüzme müşabakaları neticesinde Galatasaray 66 puanla birinci, Beykoz 52 puanla ikinci, Beşiktaş 28 puanla üçüncü olmuşlardır.

Fenerbahçenin kongresi

Fenerbahçe Klübü dün klüp merkezinde bir kongre yaparak yeni idare heyeti seçmiştir. İdare heyeti şu şekilde seçilmiştir.

Reisliğe Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu. Umumi kâtibliğe Ragıp, Muhasebeciliğe Alâettin, azalıklara Muvaffak Menemencioglu, Dr. İhsan Şükrü ve Dr. Nihad Sayar, Umumi kaptanlıya Sabih seçilmiştir.

Tetkikat ve istişareler yapmak üzere bir komite seçilmiş ve umumi kongrenin 20 Temmuzda yapılmasına karar verilmiştir. Komiteye Nasuhi Baydar, Dr. Nihad Sayar, Muvaffak Menemencioglu, Bedri Gürsoy ve Füzûn seçilmişlerdir.

Dün yapılan hususi maçlar

Dün Kadıköyde Merinos fabrikası Feshane fabrikası takımları arasında hususi bir maç yapılmış, neticesinde Feshane 2-0 galib gelmiştir.

Bir Temmuzda yapılacak kürek ve yelken yarışları

1 Temmuzda yapılacak büyük deniz bayramında küpler arasında kürek ve yelken yarışları yapılacaktır. Moda koyunda yapılacak kürek yarışları tek, iki çifte ve dörtlülük arasında yapılacaktır. Bu müşabakalar kadın ve erkekler arasında olacaktır.

Yelken yarışları da muhtelif şarpiyer arasında yapılacaktır.

B. Hitler diyor ki:

(Baştarafı 1 inci sayfada)

zaman gelmiştir. 3 Eylül 1939 da İngiltere Alman yaya harb ilân ettiği zaman, en kuvvetli devleti, resanetin daha ilk anlarında ve dolayısıyla Avrupanın kalkınma hamlesini bir harble yıkarak yolundaki İngiliz teşebbüsü tekrür etmiştir. İşte bu maksadladır ki vaktile İngiltere bir sıra muharebelerle İspanyayı imha etmiş, sonra Holandaya karşı muharebelerini yapmış ve gene sonraları bütün Avrupanın yardımile Fransa ile savaşmıştır. Gene aynı maksadladır ki asrımızın başındanberi İngiltere Almanyanın çember içinde alınması işine başlamış ve 1914 te de dünya harbinin çıkarmıştır.

1918 de Almanya münhasıran dahili nifaklardan dolayı mağlûb olmuştur. Neticeleri dehşetli olmuştur.

Suikasd teşkilâtı

Milletimizin ızdırab, sefalet ve en acı zillet selerinden sonra milletimizin kalkınması münhasıran dahili sahada yapılmıştır. Bilhassa İngiltereye ne taallük ediyordu, ne de onu tehdid ediyordu.

Demokratler ve bolşevikler

Demokratlar, bolşevikler ve mürteciler arasında bir suikasd teşkilâtı kuruldu. Bunun yegâne hedefi yeni Alman halk hükümetinin teşekkülüne mâni olmak ve Almanyanı tekrar iktidarsızlığa ve sefalete atmaktır.

Fakat daha 1916 da Çörçil - Amerikan generali Wood'un Amerika parlamentosu encümenindeki ifadesinde söylediği gibi - Çörçil Almanyanın çok kuvvetlenmekte olduğunu ve binaenaleyh imhası lâzım geldiğini beyan etmiştir.

1939 yazında, Almanya aleyhine eski çemberleme siyasetini ele alarak Almanyanın bu yeni imhasına başlamak zamanının geldiğine hükümlenildi.

Yalan neşriyat kabinesi

Bu maksadla yapılan yalan neşriyatı tabiiyesi şu idi: Diğer milletlerin tehdid edilmekte olduğunu söylemek, garanti ve yardım vâdilerle bu milletleri ele almak ve dün ya harbinde olduğu gibi bunları Almanyanın karşı yürütmece. Bu suretle İngiltere 1939 Mayısla Ağustos arasında bütün dünyaya Litvanyanın, Estonyanın, Letonyanın, Finlandyanın, Besarabyanın, Ukraynanın doğrudan doğruya Almanya tarafından tehdid edilmekte olduğunu yaydı. Bu gibi memleketlerden bir kısmı, bu suretle kendilerine verilen garanti vâdilerini kabul etti ve böylece Almanya aleyhindeki çember cephesine geçmiş oldu.

Rusya ile İngiltere arasında

Hitler beyannamesinde hâdınatın ilcaatle istemiyerek Ruslara tavizlerde bulunmuş olduğunu, bunun da sebebi Alman milletin önüne geçilebilir fedakârlıklardan korunmak olduğunu kaydetmiş, fakat Rusyanın mütemadiyen metalibati arttırmak suretile Almanyanın karşı âdeta şantaj yapmış olduğunu bildirmiş ve nihayet Rusya ile İngiltere arasında aynı hedefe doğru yani Almanyanı zayıflatmağa doğru bir iş birliği müşabede etmesi üzerine Molotofu Berlinde davet ettiğini söylemiş ve Molotof'un kendisinden şu dört nokta hakkında istişarlarda bulunduğunu kaydetmiştir:

Molotof'a verilen cevaplar

1 — Almanyanın Romanya verdiği garanti Rusyaya karşı da muteber midir? B. Hitler Molotof'un bu sualine verdiği cevabda bu garantinin kat'i ve umumi olduğunu, Rusyanın Romanya üzerinde menfaatleri olabileceğini zannetmediğini söylemiştir.

Finlandiya

2 — Molotof Rusyanın yeniden kendisini Finlandiya tarafından tehdid edilmiş olduğunu söyleyerek Almanyanın Finlandiyaya yardım edip etmeyeceğini sormuş ve her şeyden evvel Finlandiya tarikile Norveç giden Alman kit'alarının oradan çekilmelerini istemiştir. Hitler verdiği cevabda Almanyanın Finlandiyaya karşı hiçbir siyasi emeli olmadığını, fakat Rusya ile küçüçük Finlandiya milletinde arasında yeni bir harbi tasvib edemeyeceğini bildirmiştir.

Bulgaristan

3 — Molotof Bulgaristana Rus garantisini verilmesine ve Bulgaristana Sovyet kit'alarının gitmesine Almanyanın muvafakatini istemiş ve bu münasebetle Bulgaristandan Kralı kovmak niyetinde olduğunu tasvib etmiştir. Hitler Bulgaristanın Romanyanın Alman yadan olduğu gibi Sovyetlerden garanti istememiş bulunduğunu ve herhalde İtalya ile bu babda istişarede bulunması lâzımgeldiğini cevabını vermiştir.

Boğazlar

4 — Molotof Sovyetler Birliğinin kat'iyen Boğazlarda serbest

İçki taraftarları

(Baştarafı 5 inci sayfada)

● Diyarbakır: Muharrem

Atilla:

— İçki kısa fasıllarla ve muayyen zamanlarda içilirse vücuda faydabâh olur. Bazı kendini bilimyenlerin hâdisi çıkarmış olmaları; içkiye aid bir ve bal telâki olunamaz. Binaenaleyh müskiratı menetmek faydalı bir teşebbüs değildir.

bir geçiş ihtiyacı olduğunu söylemiş ve kendi himayesi için Çanak kale ve Karadeniz Boğazları sahillerinde mühim birkaç üssü işgal hususunda ısrar etmiş ve Hitlerden bu hususta mutabık olup olmadığını sormuştur. Hitler Karadeniz sahilinde bulunan dostlar lehine olarak Montreux mukavelesinin tadiline her an muvafakate amade olduğunu ve fakat Almanyanın Boğazlarda Rusyanın üsler ele geçirmesine muvafakatten imtina ettiğini bildirmiştir.

Sovyetlere karşı hareket

Hitler beyannamesinde Almanya kendi emniyeti için Finlandiya ve Romanya orduları ile Alman ordularının bu sabah Sovyetler Birliği karşı harekete geçmiş olduklarını bildiriyor ve diyor ki:

— Şu anda dünyanın en büyük içki hareketi yapılmaktadır. Alman kit'aları, Finlandiya birkalı ve Norveç fatihleri Norveçteki kumandanın emri altında müştereken Şarkı Prusyanın Karpatlara kadar ilerliyorlar. Alman ve Rusmen kuvvetleri de Karpatlardan cenuba kadar yürümektedir. Bu cephe yalnız bu memleketlerin ferdi himayesini değil aynı zamanda bütün Avrupanın himayesini teşkil etmektedir.

2400 kilometrelik cephe

Hitler beyannamesinde Almanların Rusyaya karşı 2400 kilometrelik bir cephe üzerinde şimalde Finlandiyadan cenubda Karadenize kadar uzanan bir cephede yürüdüklüğünü bildirmektedir.

Hitler Rusyaya karşı: Almanyanın ne için harekete geçmeğe mecbur olduğunu uzun uzadıya izah ettikten sonra şöyle diyor:

Binaenaleyh Almanyanın ve milletimizin mukadderatını ve istikbalini Alman askerlerinin elleri ne tevdi etmeğe bugün yeniden karar verdim. Bu muharebede Allah yardımımız olsun.

Öldürücü düşman

Bolşeviklik nasyonal sosyalistliğe karşı öldürücü bir düşmandır. Bolşevik Moskova nasyonal sosyalist Almanya mevcudiyeti için savaşırken arkadaşın varmak istiyor. Almanya şark hududlarında ki bu vahim tehdid karşısında atıl durmak niyetinde değildir. Binaenaleyh Alman kuvvetlerine bu tehlikeye bütün varlıklarla karşı koymalarını emrettim.

Bu mücadelede Alman milleti tamamiyle müdrikdir ki yalnız ana vatani topraklarını müdafaa değil aynı zamanda medeniyet âlemini Bolşeviklikin öldürücü tehlikesinden kurtaracak ve Avrupada hakiki bir içtimal terakkiye yol açacaktır.

Berlin, 22 (A.A.) — D. N. B bildiriyor:

Alman orduları Başkumandanı Führer, 22 Haziranda şark cephesi erlerine hitaben bir emri yevmi neşretmiştir. Führer bu emri yevmi sinde, Alman millette hitabında ki müşahedeleri tekrar etmektedir.

Emri yevmi, şu sözlerle bitmektedir:

Alman erleri, bu sebeleden dolayı, mes'uliyetleri ağır ve çetin ilk çarpışmaya giriyorsunuz. Çünkü Avrupanın mukadderatı, Alman Reichinin istikbalı, milletimizin mevcudiyeti, şimdi elinizdedir. Allah, bu savaşta minimiz olsun.

160 Sovyet firkası

Londra, 22 (A.A.) — Hitler meşajında Alman hududunda 160 Sovyet firkasının tahşid edilmiş bulunduğunu, son haftalar zarfında hududda sık sık tecavüzler yapıldığını ve Moskovadaki yahudi ve bolşevik suikascilerinin faaliyetine nihayet vermenin zamanı geldiğini söylemiştir.

Ribbentrop elçilere Almanyanın kararını bildirdi

Berlin 22 (A.A.) — B. Von Ribbentrop, birbiri ardına aşağıdaki diplomatları kabul etmiştir:

İtalya büyük elçisi B. Alfieri, Japonya büyük elçisi B. Hisima, Türkiye büyük elçisi B. Hışrev Gerede, İspanya büyük elçisi B. de Los Monteros, Macaristan büyük elçisi B. Szojtoy; levec büyük elçisi B. Richert; Bulgaristan elçisi

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tinde ve henüz kimsenin beklemediği bir zamanda başlamıştır. Bir kaç gündenberi, askeri vaziyetleri tetkik ederek her ne kadar bu ihtimali biz de derpiş ediyorduksa da Rusya ile Almanya arasında göze çarpan durgun vaziyetin mutlaka harb ile neticeleneceğine inanmış değildik. Bu askeri hazırlıkların dana ziyade siyasi konuşmaları teyid için yapılmakta olması ihtimali de vardı. Fakat, Bay Hitlerin neşrettiği beyannameden anlaşılacağına göre, Almanya, hatâ böyle bir diplomaik konuşmayı tecrübe dahi etmemiş Sovyetler kendisi arasında mevcut ihtilâflı vaziyeti toptan ve radikal bir surette halletmeğe tercih ederek ona göre harekete karar vermiştir. İşte, bu karar neticesi olarak, dün, Sovyetler Birliği ile Almanya arasında yeni bir harb başlamış bulunuyor.

Haziranın son haftası ile Temmuzun bütün haftaları içinde büyük askeri hareketin cereyan sehnisi olacağı anlaşılın Rusya, geniş bir âlemdir. Bu âlem içinde vukua gelecek büyük kütle çarpışmaların askerlik bakımından çok enteresan hareketler olacağını söylemeğe dahi hacet yoktur. Ancak, bu kütleler hareketi mücadelesinin nasıl cereyan edeceği hakkında, şimdiden sarif fikirler söylemek ihtiyatsızlık olur.

Maamafih bu harbin ilk günündenberi gördüğümüz şeylere bakarak, 941 yazının bu en büyük askeri hareketinin karakteri hakkın da bazı fikirler edinmek kabildir. Bu fikirlerden bir tanesi olarak şunu ileri sürülebilir: Alman stratejisi, Polonya harbindenberi, her yeni harb sahnesinde bir yenilik göstermeğe itiyad edindi. Bu yenilik, hem strateji, hem de taktik bakımından göze çarptığı gibi vasi ta ve malzeme bakımından da ara ya bazı farkların karıştığı görüldü. Bu defa da Alman ordusunun klâsik usuller haricinde bize bir takım yeni numaralar göstereceği şüphesizdir. Bununla beraber, Rusya seferinin, umumi karakter bakımından, daha ziyade Polonya seferine benzeyeceği muhakkaktır. Şu fark ile ki, Alman ordusu, Polonya seferindenberi birçok tecrübeler yapmış olduğuna göre, bu defa da harb esnasında bu tecrübelerden istifade edecek ve umumi hareketlerine bazı değişiklikler verebilecektir.

İkinci bir mütalea olmak üzere de şu fikri çok vartâ götürür: Rusya seferinin planları, daha ziyade şimalden Finlandiya ve cenubdan da Romanya üzerinden yapılan harekâta verilecek ehemmiyetle tebarüz edecektir. Almanların en mühim stratejik hareketleri cenubda Karadeniz ve şimaide Baltik sahillerine tevcih edeceklerinden emin olabiliriz.

Önümüzdeki bir iki gün içinde inkişaf edecek harekâtin esaslı vasıflarından biri de, Almanların bermutad, Rus ordularının toplanma, yayılma ve müdafaa sistemlerini karıştırmaya hedefine verdikleri ehemmiyetle tebarüz edecektir. Geniş hava kuvvetlerinin müdahalesi sayesinde Rusyanın, esasen bol olmayan münakele vasıtalarını tahrib etmek, umumi hareketleri güçleştirmek, Rus hava kuvvetlerinin muvafakata bozmak gibi muhtelif usullerle elde edilecek bu neticenin ne kadar mühim olduğunu Almanlar şimdiye kadar çok tecrübe ettiler ve bu işde melek sahibi oldular. Bu usul, bu defa, daha geniş bir nisbette Rusya da tatbik edecekler, ve muvaffakiyetleri de bu sahada elde edilecek muvaffakiyetlerin derecesine bağlı olacaktır.

Ancak, bütün bunlara rağmen, Alman ordusunun bu defa girişmiş olduğu teşebbüs kolay bir iş değildir. Rusya geniş, kuvvetleri bol ve hazırlıkları da az değildir. Bunun için, Alman ordusu ağır bir işe girişmiştir. Şimdiye kadar verdiği misallerle bakarsak bu ağır yükün de altından muvaffakiyetle kalkabileceğine hükmetmekte tereddüd caiz gibi görünürse de her harbin bir sürpriz payı bulunduğunu da unutmamak lâzımdır.

B. Draganof; Slovakya elçisi B. Cermak, Finlandiya elçisi B. Kivimäki, Romanya elçisi B. Rossi, Hırvatistan elçisi B. Benzon.

HİKÂYE

(Baştarafı 5 inci sayfada)

Çoban Kigs ister istemez yüzüğü parmağında çıkardı; köy yolunu tuttu; her zamanki yoldan, lâkin çabuk çabuk gitti. Görenler onun halinde bir başkâlık seziyorlardı.

— Ne haber? Ne var?

Diyorlardı; Kigs aldırmyordu. Sürüyü ağla koyduktan sonra diğer birkaç amelenin de yattığı odaya girdi; köseye çekildi; yüzüğü parmağına taktı yerinden kalktı, kapağı doğru yürüdü, aceleden yolunun üstündeki bir çanağı devirdi; onun sahibi hayretle bakıp kaldı. Hiç kimse dokunmadığı halde nasıl devrilmisti? İşte kapı da kendi kendine açılmıştı. Tuhaf şey... Bunu arkadaşlarına gösterdi; hepsi yerlerinden fırladılar ve gerilediler. Bir de baktılar ki Kigs yerinde yok. O nereye gitti? Hiç kimse dışarı çıkarken görmemişti!

Ondan sonra da kimse görmedi.

Kigs şehir yolunu tuttu; sabah erken bir arabaya rastladı; bindi. Arabanın sarsılması ve ağrılaşması hissedilmisti; lâkin mana verilememisti.

Şehre girdi. Kimseye çarpma mağa dikkat ediyordu; bütün dikkatine rağmen bunda bazan tamamilen muvaffak olamıyordu. Kendilerine bir şeyin dokunduğunu hissettikleri halde onu görmeyenlerin hayreti Kigs eğlendiriyordu; bir defa gülmekten kendini alamamış, herkesi şaşırılmıştı.

Akşam olmuştu; sarayda meşaleler yanmıştı. Kigs oraya kendi evi gibi girdi; yemeğini yedi; kraliçe çok güzel bir kadını; gerek sofradaki halleri, gerek konuşmaları gösteriyordu ki kocasını sevmiyordu. Kigs buna sevindi; demek ki yalnız Lidya tahtına değil, bu kadına da sahib olacaktı.

Kigs her tarafı gezdi; bodrumda ihtiyar bir adam, bir takım toprak kapların, havanların, kavanozların başında, renk renk tozlarla, otlarla meşguldü. Yanında bir genç diyorodu ki:

— Oğlum, şu tozdan bir iğne ucu kadarını bir adamın yiyecek veya içeceğine karıştırsan birkaç saat sonra ölür ve herkes onun ecelle öldüğünü sanır!

Kigs o tozdan aldı; sofrada kralın şarabına kattı; köseye çekilerek bekledi. Kral yemekten sonra yorgun olduğunu söyleyerek odasına gitti; kraliçe de kendi odasına çekildi. Kigs kraliçenin arkasını bırakmadı; onu soyunurken, yüürken, yataken seyretti. Bir saat kadar böyle geçmişti. Kraliçenin uykusu tutmadığını sağa sola dönmekten anlıyordu.

Kigs soyundu; kraliçenin yanına girdi ve sarıldı. Kadın sordu: — Alyat, buraya nasıl girdin, kapı kapalı değil miydi?

— Kapanmadan girmiştim! Ses yabancı geliyordu; kadın ürktü; lâkin onu itemedi; artık bir şey söyleyemedi.

Kigs ertesi gün kral olmuştu. Eflâtunun yazdığına göre Lidya hüküm süren Heraklid sülalesi böyle sona ermiş. Kigs sülalesi de böyle başlamıştı.

Kadircan Kaft

İçki aleyhtarları

(Baştarafı 5 inci sayfada)

zın söylediği bir darbi meselle ifade edeceğim:

«Kendi düşün ağlamaz». Binaenaleyh içkiden gelebilecek maddi ve manevi bütün zararlar, onu ifrata vardırılmış olan feridin şahsına aiddir.

Fakat bu; ferdi bir görüştür. Cemiyet nizam ve icablarına uygun bir tarzda yaşıyor, her mevzuada kütlenin bütününü düşünüyorsa, bu kabil sosyal davalar, da indî değil, şumullü mütaalealar yürütmelidir. İçkinin muhtelif bünyeler üzerindeki tesirleri başka başkadır. Bazı kimseler içkiyi teessürlerini gidermek için alırlar. Bu suretle ve diğer bir takım sebeblerle kadehe sarılanlar, maalesef iradelerine gem vuramamak zâfına düşüyor ve işi azıttıyorlar.

İşte sosyal bakımdan tetkik ederseniz görürüz ki içki, fikren geri kalmış basit insanlar üzerinde menfi tesirler yapmaktadır.

İştî'îmiz birçok vak'alar ve cinayetler, içkinin bu gibi insanların vücud ve ruh hâlelerinde hâsıl ettiği makûs enerjilerden tevellüd etmektedir. İçki, bir yasakla ortadan kaldırılamaz. En mühim tedbir, kuvvetli telkindir.

Yeni silâhlar

(Baştarafı 2 nci sayfada)

edisine kadar devam ederim!
Bu çeşid maynler, miknatıslı maynlerden daha emin ve daha isabetlidir. Çünkü miknatıslı maynlerin tesiri imha etmek için, gemiyi herhangi bir mücer-ridle sarmak kâfi gelmişti. Fakat geminin sesini maskeleyerek için henüz hiç bir şey icad edilmemiştir.

«Kulaklı» mayni icad eden Amerikalılardır.

İstikbalin harb gemileri

Harb gemileriyle tayyareler arasındaki çarpışmalar, ve tayyarelerin harb gemilerine yaptığı büyük zararlar, bütün dünyayı, tayyarelere karşı daha muayyen harb gemisi yapmak fikri üzerinde birleştiriyor.

Amerika deniz inşaat mühendislerinden Ottoküllerin yaptığı modern harb gemisi modeli aynen bir baline balığının sırtını andırılmaktadır. Geminin her yanı, tipki kocaman bir balığın sırtı gibi yuvarlak, akıcı, kaypak ve çizgisizdir. Böyle bir gemiye çarpan bir bomba, veyahud torpil, en ufak bir istinat noktası bulamıyarak çok kalın olan zırhın altına kaymağa mahkûmdur.

Geminin dört bir yanına yerleştirilmiş çok miktarda tayyare dâfi topları, gene bu kalın zırhın altına gizlenmiş olup, ancak küçük menfezleri görülebilmektedir.

Bu tip gemilerin içinde çok miktarda bomardıman, keşif ve av tayyaresi de mevcuttur. Bu tayyareler, geminin ambarında sıralanmış olup, istenilen anda bir düğmeye basılmak suretile açılan bir kapaktan geminin güvertesine çıkarılabilmektedirler.

İngilizler de, Amerikalıların yaptıkları gemi projesine benzer bir proje yapmışlardır. İngilizlerin tasavvur ettikleri gemiler de, Amerikalılarınki gibi, az hedef teşkil eden, top mermilerinin ve torpil-lerin isabetine az müsaid olan balina balığı sırtındadır.

İngilizlerin yapmasını tasarladıkları bu gemiler 70,000 tonluk tur. Dumanın dışarıdan görünmesini temin etmek için İngilizler bu gemilerin bacalarını da, üst kısmında değil, güvertenin altında yapmayı düşünmektedirler.

Bu muazzam «zırhlı balina» lar, 18 adet 14 pusluk, 24 adet 5.25 pusluk, ve 16 adet 4.7 pusluk toplarla mücehhezdirler.

Bunlar, şimdilik malûm olan cihetleridir. Fakat muhakkak ki, bu gemilerin birçok gizli tarafları da olmak icab eder. Bilhassa bu gemilerin bölmelerinde, süratlerinde, zırhlarının kalınlığında, şim diye kadar görülmemiş bazı yeni

likler olacağı aşikârdır.

Tayyarelerde işaret lâmbaları

Tayyareler şimdiye kadar radyo vasıtasile verilen direktiflerle idare edilirdi. Bu gün de radyoların başlıca itibar vasıtası radyodur. Fakat son zamanlarda tayyarelerin bilhassa kendi aralarında radyo ile muhabere etmeleri için birçok mahzurları olduğu farkına varılmıştır.

Bu mahzurlardan en mühimmi, tayyarenin radyo kullanmak suretile kendi yerini ve istikametini düşünme belli etmesidir. Bunun içindir ki, şimdi tayyarelerde radyo yerine muayyen ve hususî işaret lâmbaları kullanılmaktadır. Bu lâmbalar o suretile yapılmıştır ki bunları tayyarenin penceresinden dışarı çıkarmak, ve düğmeye basılmak suretile bunu, istenildiği anda yakıp söndürmek kabildir. Bu lâmbalar vasıtasile muayyen işaretler vermek, veyahud mors alfabesile muhabere etmek mümkündür.

Bir tayyare filosu kumandanı bu lâmbalar vasıtasile oldukça uzak mesafelerden kendine mensub tayyarelere, radyo cihazını kullanmağa lüzum görmeden, işaretler verebilmektedir. Bu keyfiyet hem tayyarenin yerini belli etmemekte, hem de düşmanı, umumiyetle tayyarenin vücudundan haberdar etmemektedir.

Minyatür torpil gemileri

Amerika hummalı bir faaliyetle harbe hazırlanıyor. Bunun için de, akla gelen ve gelmiyen her vasıtaya müracaat ederek, elde mevcut bütün imkânları istifade ederek harb kudretini artırıyor. Buna en güzel misal, son zamanlarda Amerikada, lüzumu halinde bilâistisna bütün deniz nakil vasıtalarını, bu meydana kayıkları bile torpil kovanlarıyla silâhlandırmak hakkında itihaz edilen karardır.

Amerikalıların yaptığı hesablara nazaran, lüzumu halinde en küçük kayıkları bile, kayığının cesametine uygun torpil kovanlarıyla teçhiz etmek ve bu kayıkları sahil müdafaası için kullanmak mümkündür. Nitekim geçenlerde Kaliforniya körfezinde yapılan tecrübeler muvaffakiyetle neticelenmiştir.

Amerikalılar, kayıkların gücünde küçük bir tesisat vücuda getirmekte ve torpil kovanını buraya yerleştirmektedirler. Torpil kayığı boyunca küçük bir süratle iptidaiye temin ettikten sonra denize düşmekte ve oradan hedefine girmektedir.

Amerikalıların tahminlerine göre, motorlerle mücehhez yüz binlerce kayık, sahilleri müdafaası için çok mükemmel bir iş göreceklidir.

Şirketi Hayriyeden:

Her sene olduğu gibi bu sene de sayın halkımıza kolaylık olmak üzere bir Temmuzdan itibaren Boğaziçinin her mintakasına mahsus olarak

Fevkalâde Tenzilâtı Abonman kartları

hazırlanmıştır. Sayın yolcularımızın yirmi Hazirandan itibaren bu kartları Köprü gişeleri ile İdare Merkeziye kontrol kaleminden tedarik edebilecekleri ilân olunur.

M. M. Vekâletinden:

- 1 — Kırıkkale San'at Gedikli, Ankara Musiki Gedikli, Merzifon Gedikli Ortaokullarının yalnız birinci sınıflarına ve Kayseri Gedikli Ortaokulu nun her üç sınıfına 941 Eylülünde başlayacak 941 - 942 ders yılı için talebe alınacaktır.
- 2 — İsteklilerin Türk ırkından olması, kendisinin ve ailesinin kötü hal ve şöhret sahibi olmaması, sıhhi muayenede sağlam çıkması ve yapılacak seçme sınavında muvaffak olması şarttır.
- 3 — Tahsillerini iki seneden fazla terketmiş olanlar, yaşını büyültmüş veya küçültmüş olanlar, yaşları, boyları ve ağırlıkları askeri lise ve ortaokullar talimatındaki hadlere uygun olmaları kabul olunmaz.
- 4 — İsteklilerin 10/Haziran/941 den itibaren buldukları yerlerde askerlik şubelerinden diğer kaydı kabul şartları ile müracaat yollarını öğrenmelerini ve buna göre de kaydı kabul kâğıdlarını en geç 10/Ağustos/941 tarihine kadar askerlik şubeleri yolile girmek istedikleri okulların müdürlüklerine göndermeleri ilân olunur. (35-4445)

TALIİNİ AÇACAK ANAHTAR

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları 1941 İKRAMIYE PLANI

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkincitegrin tarihlerinde yapılır.

1941 İkramiyeleri

1 adet 2000 liralık	— 2000 — lira	8 adet 250 liralık	— 2000 — lira
3 » 1000 »	— 3000 — »	35 » 100 »	— 3500 — »
2 » 750 »	— 1500 — »	80 » 50 »	— 4000 — »
4 » 500 »	— 2000 — »	300 » 20 »	— 6000 — »

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

23 Hazirandan 30 Hazirana kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların, isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar

Karadeniz hattına	— Salı 12 de (Cumhuriyet), Perşembe 12 de (Tari) ve Pazar 16 da (Karadeniz). Galata rıhtımından.
Bartın hattına	— Salı 18 de (Çanakkale), Cumartesi 18 de (Anafarta). Sirkeci rıhtımından.
İzmit hattına	— Salı 3 de (Seyyar), Perşembe 8 de (Ülgen.) Tophane rıhtımından.
Mudanya hattına	— Pazar, Pazartesi, Salı 9.50 de, Çarşamba, Perşembe, Cuma 16 da (Sus), Cumartesi 14 de (Marakaz). Tekmül Mudanya postaları Galata rıhtımının Karaköy cihetine yavaş ve aynı mahalden kalkarlar.
Bandırma hattına	— Pazartesi, Çarşamba, Cuma 8 de (Marakaz). Galata rıhtımından. Ayrıca Çarşamba 20 de (Anafarta), Cumartesi 20 de (Konya). Tophane rıhtımından.
Karabiga hattına	— Salı 19 da (Konya), Cuma 19 da (Mersin). Tophane rıhtımından.
İmroz hattına	— Pazar 9 da (Ülgen). Tophane rıhtımından.
Çanakkale İlave postası	— Perşembe 9 da (Seyyar), Tophane rıhtımından.
Ayanaklı hattına	— Çarşamba 15 de (Bursa), Cumartesi 15 de (Sadedet). Sirkeci rıhtımından.
İzmir 1. sürat hattına	— Pazar 11 de (İzmir). Galata rıhtımından.
İzmir 2. sürat postası	— Perşembe 13 de (Trhan). Galata rıhtımından.

NOT: Vapur seferlerinden her türlü müfâdat aşağıda telefon numaraları yazılı Acentelerimizden öğrenilebilir.
Galata Baş Acenteliği — Galata rıhtımı, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında. 42362
Galata Şube — Galata rıhtımı, Mintaka Liman Relsiği binası altında. 40133
Sirkeci — Sirkeci, Yolcu Salonu. 22740

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra dişleri niçin temizlemek lâzımdır?
Çünkü; unutmayınız ki:

Bakımsızlıktan çürüyen dişlerin difteri, bademcik, kızamık, enfloenza, ve hatta zatürriye yol açtıkları, iltihab yapan diş etlerinde köklerinde mide humması, apandisit, nevrastenî, sıtma ve romatizma yaptığı fenânen anlaşılmıştır. Temiz ağız ve sağlam dişler umumi vücut sağlığının en birinci şartı olmuştur. Binaenaleyh dişlerinizi her gün kâbil olduğu kadar fazla - lââkal 3 defa - (SANİN) diş macunıyla fırçalayarak sıhhatinizi garanti edebilirsiniz ve etmelisiniz. Bu suretle mikrobları imha ederek dişlerinizi korumuş olursunuz.

Bütün tehlikelere karşı sıhhatinizi korur.
Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra 3 defa dişlerinizi fırça'ayınız.

M. M. Vekâletinden

Konya askeri orta okuluna talebe alınıyor

- 1 — 1/Eylül/941 de başlayacak 941-942 ders yılı için Konya Askeri Ortaokulunun her üç sınıfına da talebe alınacaktır.
- 2 — İstekli talebenn Türk ırkından olması kendisinin ve ailesinin kötü hal ve şöhret sahibi olmaması, sıhhi muayenede sağlam çıkması ve yapılacak seçme sınavında da kâzınması şarttır.
- 3 — Her ne sebeble olursa olsun tahsili terkedendenler, yaşını büyültmüş veya küçültmüş olanlar, kendi okullarında sınıf geçme sınavlarında işka veya bütünülmeye kâzanlar, yaşları, boyları ve ağırlıkları askeri lise ve ortaokullar talimatındaki hadlere uygun olmaları kabul olunmaz.
- 4 — İsteklilerin 10/Haziran/941 den itibaren buldukları yerlerde askerlik şubelerinden diğer kaydı kabul şartları ile müracaat yollarını öğrenmelerini ve buna göre de kaydı kabul kâğıdlarını en geç 10/Ağustos/941 tarihine kadar askerlik şubeleri yolile Konyadaki Askeri Ortaokul müdürlüğüne göndermeleri ilân olunur. 4435

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziral ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında enaz 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a de aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 " "	2,000 " "
4 " 250 " "	1,000 " "
40 " 100 " "	4,000 " "
100 " 50 " "	5,000 " "
120 " 40 " "	4,800 " "
160 " 20 " "	3,200 " "

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci Kânun tarihlerinde çekilecektir.

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emec

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Ankara hastahane ihtiyacı için yaptırılacak poliklinik binası ile Fişek, Hane istasyon binası inşaatı kapalı zarf usulü ve vahit fiat üzerinden eksiltmeye konmuştur. İnşaatı döşeme ve lentolar için muhtazı raylar idare tarafından verilecektir.

- 1 — Bu işin muhammed bedeli 70.000 liradır.
- 2 — İstekliler bu işe aid şartname vesair evrakı Devlet Demiryolları Ankara ve Sirkeci veznelerinden 350 mükabilde alabilirler.
- 3 — Eksiltme 4/7/941 tarihinde Cuma günü saat 16 da Ankarada Devlet Demiryolları yoi dairesinde merkez birinci komisyonunca yapılacaktır.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektupları ile birlikte aşağıda yazılı teminat ve vesaki aynı gün saat 15 şe kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

- A — 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun 4750 liralık muvakkat teminat.
B — Bu kanunun tayin ettiği vesikalardır.
C — Bu işe mahsus olmak üzere Münakalât Vekâletinden alınmış ehliyet vesikası.

Ehliyet vesikası için ihale tarihinden en az sekiz gün evvel bir istida ile Münakalât Vekâletine müracaat olunması. (3233-4682)

★ ★
Muhammed bedeli (19351,95) lira olan kırk üç kalem takım çeliği uçları 5/8/941 Salı günü saat (15,30) da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (1451,40) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevki şefliğinden dağıtılacaktır. (4844)

Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul Şubesinde

Haydarpaşa sığsunda krible edilen apaların tali hasılatı olan saman, kavuz, ince kepek tohum vesaire pazarlıkla satılacaktır. Taleplerin 25/6/941 Çarşamba günü saat 10 da Liman hanındaki dairemize müracaatları. «5010»

Üniversite Rektörlüğünde:

Üniversitede, her sene olduğu gibi bu tatil devresinde de talebesine ve hâriçten arzu edenlere yabancı dil kursları açılacaktır. 23.6.941 Pazartesi günü saat 9 da faaliyet geçecek olan bu kurslara iştirak etmek isteyenler; Pazartesi ve Perşembe günleri Edebiyat Fakültesinde yabancı diller okuluna müracaat ederek isimlerini kaydedilmelidir. (4952)